

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXXI Gruodis — December 11, 1986 Nr. 47
TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Hipokrizės orgija

Kas bus sukeltom dulkėm nusėdus?

Vytautas Meškauskas

Visą sukeltą triukšmą šiame krašte dėl vadinamos Iranų krizės sunku kitaip pavadinti kaip hipokrizės - veidmainiavimo, apsimetimu do-rovingu ir pan. siautuliu. Ar prezidentas pasakė teisybę, ar jis melavo savo tautai, ar jis ko nors nenori paslėpti, ar jis neprasilenkė su veikiančiais įstatymais - tai klausimai, kuriuos sau stato politikai ir medija, gerai žinodami, kad praktiškai, kasdieniame gyvenime, o ypač politikoje, visai aiškia liniją tarp tiesos ir melo labai sunku praveisti. Tokiais klausimais iš viso nekvaršiamos galvos, jei administracijos užsimojimas susilaukia pasisekimo, kaip pav. po Granados užėmimo.

Žinoma, galima prileisti, kad pats prezidentas, labai sielodamasis dėl įkaitų likimo, siekė ir sau politinės naudos. Bet tai esamoje sistemoje yra visai natūralu, kadangi turi skaitytis su rinkikų nuotaikom ir visą laiką siekti jų palankumo - JAV turėjo susilaukti Pearl Harbouro užpuolimo, sunaikinuso didelę dalį jos Pacifiko laivyno, kad įsiveltų į karą, ko jau seniai reikalavo JAV interesai.

Tarp kitko, rūpintis įkaitais prezidentas turi ne tik savo populiarumo sumetimais, bet faktinai yra ipareigotas ... įstatymu. 1868 metais kongresas nustatė, kad anais piratų laikais svėtimos valstybės valdžios pavedimu pagrobūs Amerikos piliečius, prezidentas turi griebtis visų galimų priemonių, išskyrus karą, juos išlaisvinti, apie tai, kai bus praktiškai įmanoma, painformuodamas kongresą.

Tokiu būdu šalutinis noras, ieškant kontaktų su Iranu išvaduoti įkaitus, buvo paties įstatymo ipareigotas! Labai mažai kas priekaištauja ir dėl pagrindinės aferos priežasties - kontaktų su Iranu ieškojimo. Tas kraštas per daug svarbūs dėl savo geopolitinės padėties, kad jo likimu nesidomėti.

Dar mažiau girdisi pasipiktinimo dėl sutarimo, kad JAV ir Izraeliui nutarus tam reikale bendradarbiauti, tam iškilus viešumon, abi pusės tokį žodinį susitarimą paneigs - atseit, meluos.

Tas susitarimas buvo su-

laužytas iškilus naujam klausimui. Iš to biznio kaž kieno pelnytų sumos, perviršijančios JAV ginklų kainas, buvo visos, ar greičiau tik mažai dalimi pervestos Nikaragos 'contrams'. Tuo laiku dar veikė įstatymas, kuris nutraukė visą karinę pagalbą tiems sukilėliams prieš komunistinę vyriausybę.

Tas įstatymas buvo visai kvailas ir dabar net pats Kongresas paskyrė šimtą milijonų dolerių pagalbą. Tačiau kvailas ar išmintingas, valdžios pareigūnai turi laikytis įstatymų. Už tat buvo padaryta taip, kad tas kaitos perviršis buvo pervestas 'privačiais' keliais. Viena žodžiu, įstatymas buvo apeitas, nes jis kliudė vesti tokią politiką, kuriai pagaliau pritarė pats Kongresas.

Ar tai nusikaltimas praktiškai? Čia greičiau galima prikišti prezidentui, kad jis per daug sielojasi Nikaragva ir jo pavaldiniai, norėdami jam įtikti, gal net be jo žinios, surado būdą jo siekimus praktiškai paremti.

Labai dažnai ta Irano afera palyginama su Watergate. Toje aferoje tačiau Baltųjų Rūmų 'plumberiai' padarė aiškiai kriminalinį nusikaltimą, išlauždami į demokratų partijos būstinę. Manoma, kad jei prezidentas Nixonas būtų tuojau prisipažinęs, atsiprašydamas dėl prasilenkimo su įstatymais, prisiimdamas sau kaltę už tai - JAV tautos nuomonės reiškes jai būtų tai atleide. Kaip ten būtų, čia yra skirtumas. 'Plumberiai' siekė asmenišką naudą Nixonui per artėjančius rinkimus, Reaganas neieškojo sau asmenišką naudą, bet to, kas jo nuomone buvo JAV interesams reikalinga.

Tiesa, gerais norais ir pragaras padengtas. Anot NY Times James Reston, iš Nixono buvo laukiama atviro atsakymo, ką jis žinojo apie savo pavaldinių veiklą ir nuo kada? Reaganui stotomas klausimas atvirkščiai: ko jis nežinojo, ir kodėl nežinojo?

Skaitant įvairiausių komentarus ir klausant pasisakymų per televiziją gauni įspūdį, kad daugumas politikų vis dėlto pageidauja tolimosnio Reagano presiden-

(Nukelta į 2 psl.)

Teatro festivalyje Chicagoje 4 "oskarus" gavęs Los Angeles dramos sambūris. Sėdi iš kairės: Ramunė Vitkienė, Vincas Dovydaitis, Sogutė Mikutaitytė, rež. Petras Maželis. Stovi: Aloyzas Pečiulis, Arnoldas Kungys, Ema Dovydaitienė, Arvydas ir Sigita Raulinaičiai, Fredas Prižmantas, Antanas Kiškis ir Saulius Stančikas.

J. Tamulaičio nuotr.

Los Angeles Dramos Sambūris laimėjo festivalyje keturius žymenius

Antanas Juodvalkis

L. B. kultūros taryba, vadovaujama Ingridos Bublėnės, septintajam teatro festivaliui ruošti pakvietė Margučio radijo lietuviškų laidų vadovą, žurnalistą Petrą Petrutį, kuris sudarė komitetą ir įvykdė jam pavestą uždavinį.

Teatro festivalis įvyko Padėkos dienos savaitgalyje, 1986 m. lapkričio 28-30 dienomis, Chicagoje. Dalyvavo 4 teatrai (pasirodymo tvarka):

Chicago "Vaidilutė", pastatiusi L. Ridlio viengevė komediją — Uošvė į namus — tylos nebebus, režisuotą Marijos Smilgaitės.

Hamiltono "Aukuras", parodęs Kazio Inčiuos 3 veiksmų, 8 paveikslų pasaką — Eglė žalčių karalienė, režisuotą Elenos Dauguvienės.

Toronto "Aitvaras", suvaidinęs Anatolijaus Kairio 3 veiksmų komediją — Sidabrinė diena, režisuotą Aldonos Dargytės-Biszkiewicz.

Los Angeles dramos Sambūris, parodęs Vinco Mykolaičio-Putino 5 veiksmų, 6 paveikslų dramą — Valdovas, režisuotą Petro Maželio.

VII-jo teatro festivalio vertinimo komisiją sudarė: Dalia Sruogaitė-Bylaitienė, Mykolas Drunga (sekretorius), Česlovas Grincevičius, Vincas Lukas ir Adolfas Markelis.

Laimėtojams žymenis buvo įteikti sekmadienį (XI. 30 d.) pokylio metu. Juos gavo:

1. Geriausi pagalbiniai

jauni aktoriai: Irena Žukauskaitė, už Drebulės vaidmenį, Eglė šalčių karalienė, Vincas Olšauskas, už dėdės Grigo Ramio vaidmenį, Uošvė į namus — tylos nebebus.

2. Iškiliausie pagalbiniai aktoriai: Audrė Kižytė, už tarnaitės Katrės vaidmenį, Uošvė į namus — tylos nebebus, Vytautas Štuikys, už du vaidmenis: Anginą, Eglė žalčių karalienė ir daktarą Povilą Gylį, Sidabrinė diena.

3. Iškiliausie aktoriai: Sogutė Mikutaitytė, už Danguolę — Valdovą, Vincas Dovydaitis, už Krušnos vaidmenį tame pačiame Valdove.

4. Dekoracijų ir rūbų žymenę gavo Los Angeles dramos Sambūris už Valdovą.

5. Geriausiojo pastatymo žymenį nusinešė Valdovo režisierius Petras Maželis.

Susumuojant išdalintus žymenis, juos gavo: Los Angeles dramos Sambūris — 4, Chicago Vaidilutė — 2, Hamiltono Aukuras — 1½ ir Toronto Aitvaras — ½.

Taigi, Los Angeles dramos Sambūris išsivežė pusę visų žymenų — 4, parodęs tikrai puikų, profesionalinio lygio teatrą (plačiau kitose Dirvos laidose).

Chicago Vaidilutės aktoriai gavę 2 žymenius: Vincas Olšauskas ir Audrė Kižytė.

J. Tamulaičio nuotr.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Lino apeliacija nesvarstoma. - Ar jis bus ištremtas? - Kaip padėti Lietuvoje persekiojamiems.

Gruodžio 1 d Aukščiausias Teismas 6 balsais prieš 3 nutarė nesvarstyti esto Karl Linas apeliacijos dėl žemesnio teismo sprendimo jį ištremti. Linas buvo kaltinamas vadovavęs Estijoje vokiečių okupacijos laikais koncentracijos stovyklai, kurioje buvo išžudyti tūkstančiai žmonių. Jis asmeniškai dalyvavo egzekucijose. Įrodymai tam buvo daugiausiai pristatyti iš Sovietijos, kur jis jau yra už akių pasmerktas mirti. Žemesnis JAV teismas faktinai to nesvarstė - jis pasitenkino faktu, kad Linas, prašydamas įvažiavimo vizos į JAV, nuslėpė savo praeitį, kas leidžia tokį ištremti.

Trys Aukščiausio teismo teisėjai - William J. Brennan jr., Harry A. Blackmun ir Sandra Day O'Connor - balsavo išklausyti argumentus toje byloje.

Savo apeliacijoje adv. Ramsey Clark, žinomas liberalas ir JAV Gen. Prokuroras nuo 1967 iki 1969 m. aiškino, kad -

'Negalima įsivaizduoti, kad JAV teismas leistų deportuoti asmenį nusprendus egzekucijai svetimame krašte, neišžiūrėjęs jo bylos pagal JAV įstatymus (due process).'

Pagal NY Times, sprendi-

mas žydų tarpe yra labai giriamas, nes neliko jokių teisinių kliūčių Liną ištremti, tačiau

'Reagano administracijoje esama nesutikimų ar galima naudoti sovietų pristatytus įrodymus šioje ir kitose bylose. Ir šiandien dar nebuvo aišku, ar administracija įvykdys deportaciją.'

Patrick Korten, Teisingumo departamento nuomonės reiškėjas, tą dieną atsisakęs bet ką pareikšti. Tuo tarpu NY Brooklyn distrikto prokurorė E. Holzman, kuri būdama JAV kongrese pravedė įstatymą įgalinantį ištremti nacių karo nusikaltėlius, sprendimą pavadino istoriniu, kuris įspės, kad šis kraštas nėra dangus nacių nusikaltėliams! Aukščiausio Teismo nariai savo sprendimo nemotyavo.

Siais metais pasirodžiusi Ludmilos Alexejevos knyga 'Soviet Dissent' (Wesleyan University Press, 1986) kalba ir apie lietuvių sovietų kalėjimuose ar darbo stovyklose. Ji teigia, kad kaliniui daug gali padėti, jei jo pavarde yra linksniojama Vakarų spaudoje, reikalaujama jį paleisti, teiraujamasi apie jo padėtį, kaltinimus ir taip toliau, kas faktinai mūsų ir yra daroma.

Lietuvių darbo stovyklose buvę labai daug po II Pasaulinio karo, tačiau nemažai yra ir dabar. Ji mini tūlą Žitkevičių, kuris vadovavęs partizanams antros sovietų okupacijos metu. Jis buvęs pagaliau suimtas ir nubaustas 25 m. stovyklos, nors save laikęs 'karo belaisviu'. Po 20 metų KGB pradėjusi jam aiškinti, kad jis bus paleistas, jei nebevadins savęs 'karo belaisviu', o prisipažins nusikaltęs sovietinei tvarkai. Tam reikalui jis pasirašė įvairius pareiškimus, kurie buvo ištirmituoti Vilniaus ir Kauno laikraščiuose. Nepaisant to, jis nebuvo paleistas. Supratęs esąs apgautas, Žitkevičius bandė pabėgti per spygliuotų vielų tvorą ir buvo iš kulkosvaidžių nušautas.

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai auksio:

St. Maurukas, Algonquin 8.00
J. Adomaitis, Sunny Hills 3.00
V. Jasiukaitienė, Cicero 13.00
J. Brantas, Milbury 3.00
K. Balas, Cleveland 3.00
J. Cijunskas, Cleveland 13.00
J. Daniliauskas, Stamford 13.00
B. Mačiūnas, Woodhaven 3.00
V. Tervydis, Collinsville 20.00
S. Jakubonis, Chicago .. 3.00
J. Gilvydis, Franklin 25.00
M. Bujokas, Euclid 3.00

Pr. Jančauskas, Chicago 8.00
J. Mikalavičius,
New Haven 13.00
O. Mikulskienė, Cleveland 5.00
V. Usas, Lakewood 10.00
A. Blaževičius, Milford .. 8.00
B. Aras, Los Angeles 13.00
G. Meiliūnienė,
New York 20.00
J. Jašinskas, Boston 1.00
Br. Maželis, Cleveland .. 20.00
L. Izbickas, Roxbury 3.00
J. Vodopalas,
Great Falls 10.00
P. Endzelis, Riverton 20.00
J. Gužaitis, Peotone 3.00
A. Šova, Crown Point .. 5.00
M. Ambrose, Mt. Airy .. 3.00
A. Milūnas,
Downers Grove 3.00
V. Juodka, Chicago 13.00
J. Stelmokas,
Landsdowne 10.00
M. Ulinskaitė, Rochester 8.00
J. Petrauskas, Detroit 3.00
P. Dabkus, Toronto 8.00
A. Jankus, Rochester 20.00
Č. Kiliulis, Lexington .. 5.00
V. Morkūnas, Toronto .. 3.00
J. Žemaitaitis, Chicago 20.00
Br. V. Miklai,
St. Petersburg 50.00
J. Černius, Los Angeles .. 3.00
H. Tatarūnas, Cleveland 3.00
A. Merkelis, Cicero 3.00
E. Steponavičienė, Euclid 13.00
F. Boreišis, Lakewood .. 3.00
A. Stempužienė, Cleveland 5.00
L. Radzickas, Ann Arbor 8.00
M. Gruzdis, Euclid 1.00
M. Tijiūnėlis, Euclid 8.00
Dr. A. Milaknis,
Santa Monica 8.00
J. Veblaitis, Union 10.00
J. Augaitytė, Philadelphia 8.00
Dr. L. Kriaučeliūnas,
Lockport 50.00
A. Vasis, Parma 5.00
Pr. Michelevičius,
St. Petersburg 13.00
L. Oksas, Los Angeles .. 15.00
K. Mažonas, Parma 23.00
J. Skavičius, Parma 8.00
V. Vaičaitis, Seven Hills 18.00
J. Krištolaitis, Cleveland 13.44
S. Kudokienė,
Santa Monica 17.00
O. Naumanienė, Cleve. .. 3.00
R. Nemickas, Highland 13.00
T. Mečkauskas, Lansing 10.00
Pr. Damijonaitis,
Ormond Beach 8.00
D. Sodeika, Torrance 3.00
J. Kęsgailienė,
Montrealis 33.00
K. Žemeckas, Indianapolis 10.00

Dr. V. Dubinskas,
Chicago 10.00
Vl. Vasikauskas,
Richmond Hill 8.00
K. Sragauskas, Detroit .. 3.00
R. Valaitis, Brecksville .. 8.00
J. Penkiūnas, Baltimore 8.00
J. Užupis, Worth 8.00
R. Gintautas, Caseyville 1.00
Vl. Abramikas,
Springfield 3.00
A. Grincius, Cleveland .. 3.00
Br. Nainys, Cleveland .. 5.00
St. Dziugas, Chicago 23.00
V. Čižauskas, Detroit 3.00
L. Morkūnienė, Naples .. 33.00
K. Čeputis, Ottawa 13.00
M. Slavinskienė,
Monticello 33.00
N. Juškus, Downers Grove 3.00
K. Karalis, Jacksonville 3.00
V. Staškevičienė, Detroit 3.00
E. Matulevičienė,
Worcester 25.00

■ Iš kitos pusės

Sovietija panašėja į JAV? Toks klausimas kilo skaitant LITERATŪROJE IR MENE straipsnį mįslingu pavadinimu — "Kiek gali kainuoti vieno munduro garbė". Tęsn kritikuojamas TSRS Dujų ministerijos užsimojimas ieškoti Baltijos jūroje netoli Neringos naftos. Kaip žinia, iki šiol valdžios kritika Sovietijoje nebuvo leidžiama, nebent ji būtų įsakyta iš viršaus. Šį kartą pelną duodančios ministerijos kritika atėjo ne iš specialistų, bet, galima sakyti, iš apačios. Ją juk pasirašė visa eilė 'liaudies' poetų ir kitų menininkų. Tai klaidingas išpūdis. Sovietijoje viską reikia skaityti atvirkščiai, priedėlis 'liaudies' prie profesijos apibūdinimo nereiškia, kad taip pagerbtas asmuo būtų primityvus ar koks bemokslis. Atvirkščiai, toks priedėlis reiškia priėmimą ar pakėlimą į labai privilegijuotą klasę. Todėl negali iš tikro sakyti, kad toji kritika atėjo iš 'apačios'. Greičiau tai buvo tolimesnis bandymas kaip toli galime eiti siekiant Gorbačiovo aiškumo — 'glasnost'.

JAV protestai prieš bet kokius valdžios sumanymus, kaip ir kitose demokratinėse šalyse, yra kasdienis dalykas. Sovietijoje tai tik pirmi dar labai nedrąsūs žingsneliai. Pasirašiusieji 'liaudis' pirmiausia teisinasi, kad ne pati tai sugalvojusi, bet gavusi tokią idėją iš Literaturnaja Gazeta kito straipsnio. Toliau giedamas himnas Kuršių Neringos grožiui. Vėliau įrodinėjama, kad kokia nelaimė (iki šiol jų Sovietijoje nepasitaikydavo) sudarytų didelį visos Baltijos jūros užteršimo pavojų, ir net išduodamos ūkinės paslaptys. Girdi:

"Jeigu patikėsime projektu, Kuršių nerijos šelfe slūgso apie 8,6 mln. tonų naftos. Padauginę tą kiekį iš 30 rublių 64 kap. kainos, kurią šiuo metu moka naftos perdirbimo fabrikai šiai ministerijai už kiekvieną toną žaliavos, gausime abejotiną 245,12 mln. rublių sumą."

"Juk ekonominiu požiūriu tai baisi nesąmonė. Iššvaistyti tiek pinigų, sugriauti vieną unikaliausių ekologinių sistemų..."

Pabaigoje dar cituojamas TSRS Mokslo Akademijos viceprezidentas Janšinas, kuris autoritetingai teigia, kad tokio mažo naftos telkinio eksploatacija ne tik ekologiniu, bet ir ekonominiu požiūriu yra per daug akivaizdi nesąmonė.

Žodžiu, liaudies poetai ir kiti menininkai apsidraudė — ne jiems pirma atėjo nuodėminga mintis pakritikuoti valdžią. Nepaisant tokio atsargumo, tuos pirmus žingsnius į didesnę laisvę pareikšti savo nuomonę buvo malonu skaityti, juo labiau, kad jie skirti mūsų krašto gamtai apginti. Vis šiokia tokia pažanga, kurios reikėjo laukti beveik 70 metų! Gal dar po šimto metų sulauksime ir gyventojų reprezentatinio skaičiaus apklausinėjimą, kiek jiems patinka jų valdžia. Koks yra, pavyzdžiui, Gorbačiovo populiarumas. Kol kas tokį net klausimą nedrąsu ten kelti.

Gruodžio 7 d. sovietinė telegramų agentūra TASS paskelbė, kad Sovietų vyriausybė įsakė naftos ieškojimą Baltijos jūroje sustabdyti.

(v m)

Hipokrizės orgija...

(Atkelta iš 1 psl.)

tavimo. Atrodo, kad ir Reaganas siekia sutarimo su tuo sekančiais metais demokratų dominuojamam senatui ir atstovų rūmams. Už tat jis paskyrė abiem partijom priimtina ir gerbiama Frank C. Carlucci savo nauju Saugumo Patarėju, sudarė komisiją Baltųjų Rūmų Saugumo Tarybos procedūros peržiūrėjimui ir prašė specialaus prokuroro padarytiems nusikaltimams, jei tokie buvo, ištirti. Jei viskas jam pasibaigs laimingai, jo sekantieji dveji valdymo metai primins Eisenhowerio, kuris irgi turėjo verstis su demokratų dauguma abejuose kongreso rūmuose.

Tuo tarpu du, daugiausiai apie visą Irano aferą žiną, buvę pareigūnai - adm. J.M. Poindexter ir plk. lt. O.L. North - atsisakė atsakinėti į senato žvalgybos priežiūros komisijos klausimus, remdamiesi 5-ju konstitucijos papildymu, kuris leidžia kaltinamiesiems neinkriminuoti savęs. Tas konstitucinis nuostatas suvaržo tautos teisę absoliučiai viską sužinoti. Žodžiu, įstatymas šen - įstatymas ten!

A. A. Alekso Laikūno
atminimui auksio
K. ir E. Pocių,
Beverly Shores 100.00
J. ir V. Stuogiai,
Cleveland 20.00
T. ir J. Lapinskai,
Chicago 25.00
E. ir A. Lapinskai,
Chicago 25.00
A. ir Vl. Petukauskai
Cleveland 10.00

K. ir St. Lazdiniai,
Cleveland 10.00
Br. Tarutienė, Cleveland 10.00
R. Minkūnas, Cleveland 10.00
A. Mackuvienė, Cleveland 10.00
A. ir M. Žitkai, Cleveland 20.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

REMKIME TAUTOS FONDA

nes tik nuo mūsų priklauso kiek esame pajėgūs ginti ok. Lietuvos bylą laisvajame pasaulyje.

Neužmirškime LIETUVOS LAISVĖS IZDO pagerbdami savo artimųjų atmintį ar tvarkydami savo palikimų reikalus.

Jūsų auka TAUTOS FONDAI paremia ELTA biuletenių leidimą 6 kalbomis ir padeda skleisti informaciją apie tikrą padėtį ok. Lietuvoje.

Visos aukos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.

P. O. Box 21073
Woodhaven, N. Y. 11421

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA (USPS 157580)

POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiros nu-
merio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavardė, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespaus-
dinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.

GRUODIS- SPAUDOS MĖNUO

Vizija — dail. V. Stankaitis-Abraitis

Išėjimą bus gyva,
kol gyva
bus jos spauda

JAV LB KULTŪROS TARYBA

Mūsų spausdinto žodžio istorijoje nedaug džiugių prošvaisčių. Knygos ar laikraščio kelias į skaitytoja iki pat Nepriklausomo gyvenimo meto buvo gana siauras, netikras ir labai kuklus. Lietuviškoji raštija suklestėjo tikrai trumpam dvidešimt dvejų metų laisvės laikotarpyje.

Dabartiniai krašto okupantai spausdintą žodį, kuris, anot Stasio Šalkauskio, turėtų būti „tautos išraiška, pagal kurią yra vertinama visa tauta, ir jog ta išraiška kartu yra kasdieninis tautos penas, nuo kurio priklauso jos moralinė ir net fizinė sveikata“, yra pavertę lietuvių tautos dvasiai svetimu sovietinės sistemos propagandiniu ginklu. Rusinimo politikai tarnauja lietuvių kalba sovietinė knyga ir laikraštis. Jau Voltaire yra pasakęs: „Knygos — mano ginklas, su jomis nukariau pasaulį“.

Išėjimoje spausdintas lietuviškas žodis yra mūsų darbų ir siekimų skatintojas, mūsų tautos vertybių nemarus liudininkas. Mūsų po antrojo pasaulinio karo generacija savo kūrimosi metu spausdinto žodžio reikšmę tautiniam išlikimui giliai ir jautriai suprato, ją vertino. Beveik visą šimtmečio ketvirtį knyga ir laikraštis daugelio buvo laukiamas svečias namuose, nors, aišku, tai ir nebuvo mūsų finansinio pajėgumo rodiklis. Ir nemažai tos generacijos daliai lietuviškos skaitybos knygynas atrodė per didelę ar per brangi prabanga.

Lietuviška skaityba, lituanistinės mokyklos, parapijos, organizacijos buvo ir tebėra išėjimos tautinės gyvybės pratešimo patikimiausi laidai.

„Laikraščiai ir knygos lietuvių kalba vis tiek yra esmiškai stipriausios uolos lietuviškam reikalui, stipresnės, negu kitakalbė raštija Lietuvos klausimais. Šioji, be abejo, taip pat reikalinga ir daugiau mažiau naudinga, bet ne daug ką ji reikėtų ateityje, jei neliktų paties pagrindo: savo kalbos, lietuviškos raštijos ir tautos“, sako žurnalistas ir Laisvės radijo transliacijų komentatorius Bronys Raila.

Bet nėra džiuginanti padėtis lietuviško spausdinto žodžio mūsų dienoje, kai senoji karta traukiasi iš gyvenimo, o jų vaikai, veikiamai šio krašto aplinkos, pasiduoda nutautimo bangai, ir lietuviška knyga ar spauda nebeįrikiuojama į mūsų tautinio išlikimo priemonių sąrangą.

Kvietėme ir raginome, kad tėvai mėgintų įpratinti savo vaikus pamilti lietuviškąją skaitybą, užprenumeruodami laikraščius, žurnalus, nupirkdami knygas. Jei gruodžio mėnesį akcentuojamas dėmesys lietuviškam spausdintam žodžiui taptų visų metų kasdienine rutina, galėtumėm laukti ir gražių rezultatų.

Mūsų LB apylinkės, parapijos, lietuviškos mokyklos, skautų, ateitininkų bei kitos jaunimo organizacijos, kiti organizuoti vienetai bei pavieniai entuziastai, lietuviškos radijo transliacijos stipriai

Reportažas ir komentarai (2)

Antroji LB XI Tarybos sesija

Dr. Antanas Butkus

LB FINANSAI IR 'MAŽAKRAUJYSTĖ'

JAV LB Krašto valdybos egzekutyvinis viceprezidentas finansams yra B. Juodelis. Šioje tarybos sesijoje pakartotinai girdėjome, kad jis yra 'kietas žmogus'. Labai gerai, kad jis žiūri, jog Bendruomenės lėšos būtų panaudotos prasmingai organizacinei veiklai. Nors čia jis 'Amerikos neatrado', nes ir buv. Krašto valdybos tuo pat principu vadovavosi, bet tuos pinigus panaudojo ne tik organizaciniams reikalams, bet ir kultūrinės, bei švietimo ir socialinės srities darbams finansuoti. Net ir PLB valdybai buv. KV paskyrė daugiau lėšų, negu dabartinė. Šalia to, OSI reikalai buv. valdybai labai daug lėšų atsiėjo. Kaip minėjau, labai gerai, kad B.J. bus taupus, tik nelabai gerai, kad jis 'šykštakai' vertina buv. KV. Jis net pasityčiojo iš jos, pranešime įrašydamas, kad 'KV šią kadenciją pradėjo su finansine mažakraujyste'.

Pusmetiniam B.J. raporte matome, kad 1985.XII.7 iš buv. KV tegavo tik \$2,524.98. Tai tiesa, nėra daug. Tame pat raporte mes skaitome, kad už Bridges 1985 metų prenumeratą dar gauta \$10,000. Dalyko nežinčiam tos dvi sumos atrodo visai nieko bendro neturinčios. Tačiau B. Juodelis žinojo tikrą padėtį, nes jam buv. KV išdininkas K. Žiedonis ir kiti pakartotinai paaiškino, kad Bridges žurnalo kiekvienam numeriui buv. KV skyrė \$1,000 avanso, o gale metų, kai to žurnalo administracija surinkdavo prenumeratą už 10 numerių, tą \$10,000 sugrąžindavo į KV kasą. Tokiu būdu B.J. iš buv. KV gavo ne \$2,524.98, bet \$12,524.98. Ir tai jau visai padori suma, o ne 'mažakraujystė'.

Šiuo ilgu ir skaičiais paremtu išvedžiojimu būtume gerb. Dirvos skaitytojų nevarginę, jeigu ta dabartinės KV tendencija nebūtų besikartojas reiškinys į 'miltus sumalti' sąžiningus ir darbščius buv. KV narius, užsispyrusiai rodant savąjį pranašumą. Mūsų liaudis saikydavo: 'Kas šuniui uodegą pakels'... Tas OK, ypač čia, Amerikoje. Mes tačiau

jungtusi į šį vaju, lietuviškos knygos, laikraščio ar žurnalo gyvybė galėtų būti pratęsta į tolimesnes išėjimos dienas.

Tad prenumeruokime spaudą sau, savo vaikams ir vaikams! Lietuviška knyga tebūnie vertingų dovanų sąrašė įvairiausioms progoms!

JAV LB Kultūros
taryba

buvome įpratę kitiems ant kojų nelaipioti ir, svarbiausia iš gerai atlikto bendruomeninio darbo, nesišaipti.

VISUOMENINĖ SRITIS

Komisijos pirmininko pareigas laikinai ėjo KV pirm. A. Gečys. Veikla išskirstyta tarp dr. V. Stankaus, A. Gurecko, A. Mažeikos ir dar kai kurių KV narių. To pasėkoje visų jų pranešimai užėmė žymiai daugiau laiko, negu darbotvarkėje buvo pramatyta. To laiko turėjo užtekti, nes pilnas komisijos pranešimas buvo pateiktas raštu. Jame suminėta veikla tautinių sukačių progomis; memorandumai tautinio apsi sprendimo ir žmogaus Teisių klausimu; dalyvavimas Valstybinio Departamento konferencijoje; A. Gurecko apsilankymas Kongreso atstovų įstaigose; veikla Vienos konferencijos reikalu; susirūpinimas Černobilio katastrofa; intervencija ukrainiečių Medvid išdavime sovietams; veikla OSI srity; ir ryšių palaikymas su kitų tautybių organizacijomis. Tačiau A.G. apie savo mėgiamus dalykus mėgsta daug kalbėti. Jis kalbėjo ir tuomet, kai sesijai pirmininkaujantis pakartotinai jį stabdė, nelyginant už rankovės traukė sustoti. Rezultate, pramatyta darbotvarkė laiko atžvilgiu visai subyrėjo ir dėl to daugelis svarbių dalykų buvo labai paskubiai ir paviršutiniškai atlikta. Tik kime, kad to sekančioj sesijoje nebebus, nes tuomet V. Volertas jau eis KV pirmininko pareigas, o A. Gečiui atiteks jo taip mėgiama visuomeninė veikla.

KULTŪRINIAI IR SOCIALINIAI DARBAI

Kultūrinė sritis šioje valdyboje pasiliko tose pačiose rankose, tad Tarybos pirm. Ingridai Bublionei nereikėjo

skerėčiotis įrodinėjant, kad mes šioje KV kadencijoje esame jau daug kultūringesni, negu kad buvome prieš metus. Kultūros taryba ta pati jau net trečioje KV kadencijoje. Per tą laiką ji atliko daugelį svarbių darbų, ypatingai šios srities darbo išpopuliarinime, gausių premijų suorganizavime ir kt. Šioje Tarybos sesijoje tarp kitų darbų buvo prašyta kreipti didesnę dėmesį į lietuvių kultūros supažindinimą svetimtaučių tarpe. Į šį darbą bus mėginama eiti per lietuvių studentų susirūpinimus Amerikos universitetuose. Iki šiol ta sritis buvo gerokai apleista, nors kai kur, kelių judrių lietuvių studentų dėka, buvo atsiekti pasigėrėtini rezultatai. Buvo gauta net ir lėšų iš universitetų tam darbui finansuoti. Linkime Ingridai ir jos Tarybai sėkmės!

Socialinių reikalų tarybos pirm. Danguolė Valentinaite socialiniam darbe Chicagoje išvarė didelę vagą. Tas matosi ir iš jos išsiuntinės dzeracinės apimties knygos, kurioje yra visi Chicagos įvykiai, sudėtos nuotraukos ir kt. Chicagiškiai lietuviai laimingi, turėdami tokią darbščią vadovę. Linkime, kad D.V. pastangomis įkurta seklyčia finansiniai išsiverstų ir pati pirmininkė finziniai nepavargtų, nes ji šalia pirmininkavimo, daugiausiai dėl priverstino taupumo, pietų metu virtuvėje ir seklyčioje dirba.

JAUNIMO SĄJUNGOS REIKALAI IR RŪPESCIAI

Šios srities veikla jau daugelį metų reiškiasi dideliu bangavimu. Prieš Jaunimo kongresus ji pasiekia zenitą, o tuoj po kongresų pradeda išblėsti. Ir po paskutiniojo, kuriam finansuoti buvo išleista nepaprastai daug vi-

(Nukelta į 4 psl.)

RAŠINIŲ KONKURSAI

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga skelbia **Rašinių Konkursą** jaunimui. Tema — NE LIETUVOJE GIMUSIO JAUNIMO PAREIGA LIETUVAI.

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga kviečia ir skatina visą lietuvišką jaunimą (iki 35 m. amžiaus) dalyvauti konkurse. Tema turi būti bent penkių (5) mašinėlė spausdintų puslapių. Lituanistinių mokyklų mokytojai, bei įvairių organizacijų vadovai, yra prašomi paskatinti jaunimą rašyti anksčiau minėta tema.

Konkurse dalyvaujantiems bus skiriamos trys premijos:

I — \$250.00

II — \$150.00

III — \$100.00

Premijų paskirstymui, jury komisija bus sudaryta ir paskelbta vėliau.

Tema turi būti pasirašyta slapyvardžiu. Kartu su tema, prisiųsti užklijuotą voką su vardu, amžiumi ir adresu. Konkursso rašiniai turi būti prisiųsti iki sausio mėn. 15 d., 1987 m. sekančiu adresu: **Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, c/o Vida Jonušienė, 12500 Pawne Rd., Palos Park, Illinois, 60464.**

LB Tarybos sesija...

(Atkelta iš 3 psl.)

suomenės suaukotų pinigų, ta veikla visai buvo užgesusi. Buvo prieita iki tokio mirties taško, kad buv. KV ir po didelių pastangų neberado nei vieno jaunuolio Chicagoje, kuris būtų sutikęs KV eiti vicepirmininko pareigas jaunimo reikalams. Tas tęsėsi virš pora metų, nors PLB senai buvo nutarusi, kad sekantis Jaunimo kongresas 1987 metais įvyks Australijoje.

Šių metų liepos mėn., vyresniųjų paskatintas, subėgo į Washingtono politinę konferenciją būrys jaunimo, kur konferencijos dalyviai 'vienbalsiai įpareigojo aktyviai Chicago lietuvų jaunimo darbuotojų grupę eiti JAV LJS-gos valdybos pareigas, vystyti ir plėsti lietuvių jaunimo veiklą Amerikoje'.

Pagal galiojančius LJS nuostatus, valdybą renka S-gos apylinkėse išrinkti delegatai. To, aišku, čia nebuvo ir todėl dabartinė 'valdyba' nėra formaliai išrinkta. Iš kitos pusės kaip galėjo būti kitaip, kai tos Sąjungos veikla buvo visai numirusi. Malonu, kad dar vis atsiranda aktyvaus jaunimo, kuris vėl nori tą Jaunimo sąjungą iš naujo atkurti. Lietuvių Bendruomenė šią S-gą aktyviai rėmė moraliai ir materialiai, o lietuvių visuomenė suaukodavo labai dideles pinigų sumas Jaunimo kongresams finansuoti, kai tuo tarpu kitos jaunimo organizacijos, veikusios Lietuvoje ir čia gražiai atkūrusios savo veiklą, jokios finansinės paramos iš LB negauna.

KV narė Liuda Rugienienė buvo igaliota prarasti pasitarimą su jaunimo organizacijų atstovais š.m. birželio 14 d. Chicagoje. Tuo klausimu ji sesijoje padarė pranešimą. Paaiškėjo, kad Jaunimo organizacijų vadovybės sutiktų skirti savo atstovus ir drauge su Jaunimo s-gos atstovais sudaryti bendrą jaunimo organizaciją, kuri LB-nėje būtų atstovaujama per KV Jaunimo komisiją. Ji rūpintųsi: a. JAV lietuvių jaunimo atstovavimu, b. jaunimo veiklos derinimu ir c. tos veiklos informacijom. Salia to, ji organizuoja ir vykdo bendrus uždavinius, k.a. Jaunimo kongresas, bei vykdo kitus su Krašto valdyba bendrus uždavinius.

Liuda Rugienienė organizuota ir lietuvių organizacijom nepriklausančio jaunimo apjungimo reikalą labai vykusiai ir vaizdžiai pateikė Tarybos sesijai. Deja, tuo svarbiu klausimu nutarimai buvo daromi ilgo posėdžio gale, nes naujasis Jaunimo s-gos pirmininkas skubėjo išvykti. Salia jo, tame posėdyje dalyvavo grupė vietinio jaunimo, kurie dominavo posėdžio eigą, atkakliai pasisakydami, kad tik J.S-ga

Susitikimas su Lietuvos diplomatinės ir konsularinės tarnybos vadovais Chicagoje. Iš kairės: gen. konsulas Vaclovas ir Asta Kleizai, gen. kons. Juzė Daužvardienė, susitikimo rengimo komiteto pirm. Birutė Jasaitienė ir Lietuvos atstovas Stasys Lozoraitis. J. Tamulaičio nuotr.

SUSITIKIMAS SU LIETUVOS KONSULAIS

A. JUODVALKIS

Šiais metais Chicago lietuviai pergyveno Lietuvos generalinių konsulų pasikeitimą. Ilgametė ir visų didžiai mylima ir gerbiama gen. konsulė Juzė Daužvardienė, dėl amžiaus naštos ir susilpnėjusios sveikatos, pasitraukė iš sąžiningai ir rūpestingai eitų gen. konsulės pareigų. Šimtinės organizacijų atstovų sudarytas komitetas, vadovaujamas Birutės Jasaitienės, su ruošė Juzei Daužvardienei atsisveikinimą ir naujo konsulo Vaclovo Kleizos pristatymą. Buvo pageidavimas, kad komitetas neišsiskirstytų ir suruoštų dar vieną susitikimą su konsulais, kurie visuomenę supažindintų su konsulų pareigomis, darbu ir ateitimi.

Tokia vakaronė įvyko lapkričio 21 d. Jaunimo centro kavinėje. Vakaronėje be minėtų gen. konsulų — Juzės Daužvardienės ir Vaclovo Kleizos, spec. atvykęs iš Washingtono, dalyvavo Lietuvos atstovo pareigas einąs, nuolat reziduojąs Romoje ir atstovaująs Lietuvai prie Švento Sosto, Stasys Lozoraitis. Vakaronę atidarė ir vedė komiteto pirm. Birutė Jasaitienė. Prisirinko pilna J. c. kavinė lietuvių, besidominčių diplomatinės ir konsularinės tarnybos veikla.

o ne ideologinių organizacijų atstovai atstovautų visą lietuvių jaunimą LB-nėje. Maža balsų persvara 'laimėjo jaunimas', organizacinius jų reikalus vėl palikdamas pastarųjų 'veiklos prošvaistėm' arba pokongresinio merdėjimo būklėn. Reikia tikėti, kad jaunimo organizacijų vadovybės šio nutarimo nesupras kaip jų atstūmimą nuo LB-nės, o drauge su LB atstove L. Rugieniene ieškos tolimesnio bendradarbiavimo ir racionalių sprendimų bendroje jaunimo veikloje.

(Bus daugiau)

į talką ateina jo žmona Asta, kuriai išreiškė nuoširdžią padėką, o Juzei Daužvardienei įteikė gėlių puokštę, kaip padėką už jos pagalbą perimant konsulo pareigas.

Po pertraukos, kurios metu susirinkę dalyviai atsigavino kava bei vynu ir pasistiprino komiteto suaukotomis gausiomis gėrybėmis, žodį tarė ir svečias iš Romos-Washingtono, Lietuvos atstovas Stasys Lozoraitis. Jis džiaugėsi lietuvių nuoširdžia paramą diplomatams ir konsulams, nes be paramos jų darbas būtų daug sunkesnis, gal net neveiksmingas. Kiekvienas didesnis renginys ar minėjimas, kuris atkreipia kitų valstybių dėmesį ir sukelia svetimtaučių tarpe užuojautą lietuvių tautai, nešančiai komunistinę okupaciją, prisideda prie Lietuvos laisvinimo bylos garsinimo. Šv. Kazimiero 500 metų jubilėjus, o dabar ruošiama Lie-

tuvos krikšto 600 metų sukaktis, prisidės prie Lietuvos vardo iškelimo ir esamos padėties įvertinimo. Paliekant nuošalyje krikščionybės įvedimo motyvus ir datas, ruošiamas 600 metų sukakties minėjimas yra naudingas Lietuvos bylai ir ta prasme reikšmingas.

Diplomatinė tarnyba, veikianti 46 metus, nerodo pavargimo žymių ar tų kraštų vyriausybės ignoravimo, bet mūsų džiaugsmui, parama ir respektas didėja ir esame geresnėje padėtyje, kaip prieš keliolika metų. Šiuo metu vedami pasitarimai su vienos Europos valstybės vyriausybe dėl Lietuvos atstovo paskyrimo. Tai geri ir daug žadantys reiškiniai.

Stasys Lozoraitis kvietė visus lietuvius ir organizacijas remti ir talkinti garbės konsulams, nes visi dirba iš pasišventimo, be atlyginimo. Visuomenės ir atstovų nuoširdus bendradarbiavimas ir parama atneš laukiamų vaisių.

Po kalbų, buvo paklausiama, kuriuos atsakė atstovas Stasys Lozoraitis, o Vaclovas Kleiza padėkojo komitetui, ypač pirm. Birutei Jasaitienei už suruošimą šios prasmingos vakaronės.

• Stasys ir Sofija Džiugai, Chicago, Ill., atnaujinami prenumeratą, pridėjo auką 23 dol., linkėdami Dirvos darbuotojams malonių švenčių. Ačiū.

• P. Endzelis, Riverton, Ill., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 20 dol. Ačiū.

• Jonas Žemaitaitis, Chicago, Ill., Dirvai paremti atsiuntė 20 dol. Ačiū.

BRONYS RAILA

Tave mylėti tegalima iš tolo

Radiojo prakalbos į Lietuvą, 1983-1985. Trečiasis rinkinys komentarijų, reportažų, pokalbių, įspūdžių ir pasisakymų, kuriuos autorius gyvu žodžiu yra peitėkęs Lietuvos gyventojams Laisvės radijo, o vėliau Laisvosios Europos radijo bangomis. Knygoje jų tekstai spausdinami praplėsti ir yra sugrupuoti į šiuos skyrius: Lietuva iš tolo, Tragikoje, Aruodas su dirsiem, Atbalsiai iš Vakarų, Sukakčių derlius, Pokalbiai, Kelios marnos akimirkos. Pateikiama vardų rodyklė ir panaudotos literatūros sąrašas. Leidėjas-mecenatas — Kostas Ramonas. Spaudė „Draugo“ spaustuvė Chicagoje, 1986. Aplanko dailininkas — Vytautas O. Virkau. 442 psl. Kaina su persiuntimu \$9.70. Illinois gyventojai moka \$10.30.

Užsakymus siųsti:

„Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Viesėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerijų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

KŪRYBA IR MOKSLAS

VAIVOS JUOSTA

Jono Rūtenio eilėraščiai ir dialogai

Stasys Santvaras

Yra vėluojančių į autobu-
są, į traukinį, į lėktuvą, yra
mėgėjų į tą eismo prabangą
atbėgti beveik paskutinę mi-
nutę. Yra vėluojančių ir į
menų pasaulį, jų tarpe - ir į
grožinę literatūrą. Mūsų pa-

dangėje vėlavimo klasikė -
rašytoja Žemaitė, kibusi į kū-
rybinį darbą tada, kai jau
buvo perkopusi savo am-
žiaus 50 metų. Jei akyliau
pasidairytumėm, savo kultū-
riniuose arimuose rastumėm
ir daugiau tokių vėlai pabu-
dusių balandžių. Aišku, yra
labai rimtų ir dramatiškų
vėlavimo priežasčių, yra ir
gana savotiškų atsitiktinu-
mų.

Jonas Rūtenis, jau kuris
laikas besireiškias literatū-
roj, publicistikoj ir dailės
mene, taip pat nėra iš tarpo
ankstybųjų vytyrių. Atro-
do, kad jo vėlavimo priežas-
tys nėra paprastos ir kasdie-
nės - veikia tai permainingu
istorinių įvykių pasisvaidy-
mai žmogumi. Kaune baigęs
Simono Daukanto mokytojų
seminariją, kurį laiką jis dir-
bo pradžios mokyklose. Pa-
šauktas į nepr. Lietuvos ka-
riuomenę, baigė Karo mo-
kyklą, apsisprendė būti kad-
rų karininku, jau buvo kan-
didatas į Karo mokslų aka-
demiją. Tarnaudamas ka-
riuomenėje, domėjosi lietu-
viškojo rašto kultūra, teat-
ru, muzika, darė dekoracijas
karių vaidinimams. Kuo tas
jo veikimas baigėsi - būtų vi-
siem žinomų tiesų kartoji-
mas.

Jonas Rūtenis, kaip rašy-
tojas, debiutavo Vokietijoje,
1948 m. išleisdinęs 'Gintarė-
lius', eilėraščių knygelę vai-
kam. Nuo to meto jis nesi-
liovė literatūrą studijavęs ir
rašęs, periodikoj spausdino
eilėraščius, feljetonus, dra-
minius vaizdus, aštrino žur-
nalisto plunksną. 1949 m. su
šeima - žmona Verute, sū-
num architektu Gražvydu ir
dukra Margarita (vaikai ta-
da dar buvo jaunuoliai) - at-
vyko Amerikon, ilgėlesnį lai-
ką gyveno ir dirbo New Yor-
ke (šiuo metu gyvena Cape
Cod).

Amerikos metropolio Jo-
nas Rūtenis atsigrįžo į savo
jaunystės pomėgį, susido-
mėjo tapyba, baigė ten dai-
lės meno mokyklą, susirado
savaimingą spalvų gamą ir
tapybos braižą, surengė ne
vieną sėkmingą savo dailės
darbų parodą. Tuo pačiu
bendradarbiavo velionio po-
eto J. Tysliavos redaguojam-
oj 'Vienybė', Zigmo Rauli-
naičio 'Karys', protarpiais
'Dirvoj', 'Drauge', 'Aiduose',
o pastaruoju metu rašo kul-
tūrinio gyvenimo apžvalgas
'Pasaulio lietuvių'. Be to,
J. Rūteniui nesvetimi ir ki-
tokie visuomeniniai bei kul-
tūriniai darbai (pvz. pasidar-
bavimas LB sąrangoj, Vaiž-

ganto kultūros klube ir kt.).

Dar trečiajame šio am-
žiaus dešimtmetyje labai ne-
lengva buvo parašyti gera
eilėraščių lietuvių kalba.
Anuo metu teturėjom tik
vieną mokytoją - Maironį,
kurio įtakos neišvengė net
dvi ar trys lietuvių poetų
kartos (kai kuriuo požiūriu
jo įtaka jaučiama ir nūdien).
Putinas, Sruoga, Binkis, Kir-
ša, kuriuos dabar vadiname
lietuvių poezijos didžiūnais,
anuomet tebuvo išleisdinę
tik pirmuosius savo eilių rin-
kinius. Šiandien taip pat la-
bai sunku meniškai vertin-
gus eilėraščius lietuviškai
rašyti, nes per tuos šešis ar
septynis dešimtmečius į sva-
ginančias aukštumas iškilo
ir lietuvių kalbos kultūra, ir
mūsų poezijos menas, išsiša-
kojęs įvairiom kryptim, su-
sirašęs savo balso spalvas,
pasireiškęs rafinuotom for-
mom.

Savaime suprantam, pla-
kasi, it plaštakė liepsnoj, ir
Jonas Rūtenis. Gerokai pa-
vėlavęs į sprausminį lėktu-
vą, pašėlusiu greičiu mus ne-
šanti į saulėtąją debesų pu-
sę, jis nepuola į neviltį, ne-
nuleidžia rankų, be atvangos
jieško savo kelio ir dirba.
1982 m. 'Karys' išspausdino
jo trijų veiksmų lyrinę dra-
mą 'Žaliasis velnias', tais pa-
čiais metais jam buvo paskir-
ta Australijos Lietuvių fon-
do literatūros premija už
Tris - Mindaugą, Kristijoną
ir Miškinį (Australijoje gal 35
metus teatrinį darbą talen-
tingai dirbo neseniai miręs
Jono brolis Paulius), 1983 m.
New Yorko liet. šauliai išlei-
do jo eilėraščių rinkinį 'Sven-
tieji dūmai'. Pabandęs eiles
rašyti anglų kalba, 1984 m.
už eilėraščių 'Agnus Dei' gavo
'Golden poet' žymenį. Ir štai
dabar, 1986 m., pasirodė Jo-
no Rūtenio 'Vaivos juosta' -
eilėraščiai ir dialogai.

Jono Rūtenio lyrika nejieš
ko naujų poezijos meno kon-
tinentų, veikiau ji bando ras-
ti atskirą kertelę didžiulėje

Nupinsim vainiką lelijų ir rūtų,
Dabinsim karūnom nualintą žemę, —
Kad vėtros nutiltų, į pragarmę griūtų,
Kad švistų ir kloniai, ir sodai aptemę!...

(8 psl.)

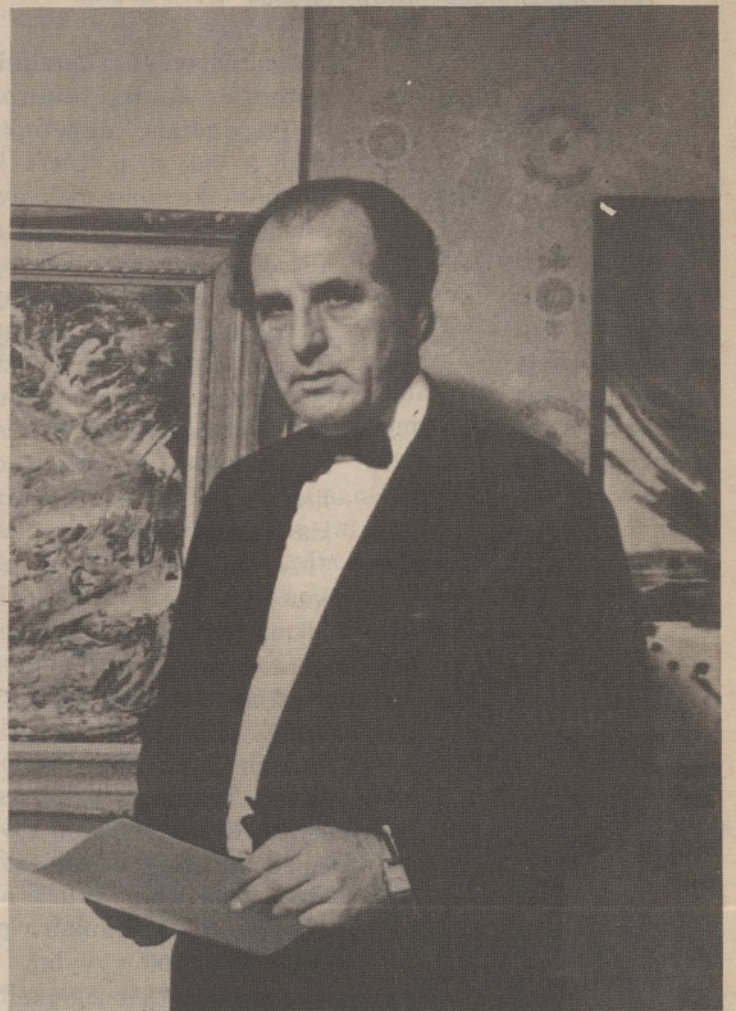
Mirusiam broliui skirtą ei-
lėraščių J. Rūtenis taip bai-

Ir, tarsi pasakos nušviestas,
ankstyvas rytas gimsta su rasa — —
Nutolo sielvarte paskendęs miestas —
Čia saulė bėga su manim basa...

(12 psl.)

Klasikinė eilėdara - tradi-
cinė rašytojo kelionė į

paslaptinę, mįslingą ir didį
poezijos dvarą. Dažnu atve-

Rašytojas Jonas Rūtenis

koncertų salėje. Neatitru-
kusi ji nuo rašytojo išgyven-
to laiko, nuo jo asmeninių ir
bendrinių mūsų tautos rū-
pesčių - nuo šuolių į istorinę
praeitį, nuo mįslingos dabar-
ties sielvartų. Lyg ir kny-
gos dedikacijoje Mamai, Jo-
nas Rūtenis taria: 'Mačiau
langely Tavo akis ir man ro-
dės, kad nuo klėties šiaudinio
stogo ašaros lašėjo, visas
stogas verkė ...'

Jono Rūtenio 'Vaivos juos-
ta' sudaro du skyriai - eilė-
raščiai ir dialogai. Eilėraš-
čių skyriuje yra du stambes-
ni religinės lyrikos ciklai -
'Gavėnios sekmadieniai' ir
'Septyni Kristaus žodžiai'.
Savo užmojais, mintimi ir
nuotaikomis J. Rūtenio eilė-
raščiai yra artimi asmeninei
lyrikai ir tai ar kitai roman-
tizmo atšakai. Nestinga
juose laimės ir tiesos ilgesio,
nestinga ir geresnio bei tei-
singesnio žmogaus pasiilgi-
mo. Rašydamas eilėraščius,
Jonas Rūtenis naudojasi kla-
sikinėmis eilėdaros formom,
bet gal daugiau mėgsta ver-
librą (nerimuotą eiliavimą).
Klasikinio eiliavimo pavyz-
dys:

ju toji forma yra aiški, su-
prantama ir patraukli. Du
posmai turbūt parodė, kad
Jonas Rūtenis tos formos
subtilumus nugalėjo. Išskir-
tini tos formos eilėraščiai:
Žodžiai mišriam chorui, Sap-
nas, Nuotaikos II, Ar žinai,
Rauda ir Pavasaris.

Rūtenio verlibrai gal yra
mados dalykas. Dauguma
lietuvių poetų, gan dažnai
nenaudodami net skyrybos
ženklų, dabar kuria įvairių
temų ir įvairaus pobūdžio
verlibrus. Turime įdomių
jieskojimų, turime ir regi-
mai pretenzingo eksperimen-
tavimo. Jono Rūtenio ver-
librai nesistengia slėptis min-
čių sutemoj, nesimeta į jies-
kojimų kraštutinumą.

Verlibro forma parašyti J.
Rūtenio 'Gavėnios sekmadie-
niai' ir 'Septyni Kristaus žo-
džiai'. Tai irgi tradiciją pa-
mėgusio žmogaus darbai, sa-
vaimingi ir betarpiški tikėjimo
išpažinimai, gal kai kur re-
toriški, bet ir nestokoja
nuoširdžių dvasinių atodū-
sių. Kas mėgsta religinę
mintį, tam tie du 'Vaivos
juostos' ciklai bus įdomūs ir
malonūs atradimai. Kiti sa-
vaimingi ir minties polėkio
nestokoja jo verlibrai: Vė-
jas, Laimė, Rex, Ofelija, Pla-
gijatas.

Jono Rūtenio dialogai,
nors taip pat parašyti eilėm,
jau yra kito žanro kūriniai.
'Vaivos juostoje' išspausdin-
ti keturi dialogai - Ad acta,
Čiurlionis, Žalgiris, Portre-
tas; Triptikas - trijų Lietu-
vos valdovų (Mindaugo, Jo-
gailos ir Vytauto) monolo-
gai, liečią ir nūdien aktualią
temą - Lietuvos krikštą. Mi-
nimuose dialoguose ir mono-
(Nukelta į 6 psl.)

NAUJOS KNYGOS

• ŠVIETIMO GAIRĖS.

Lietuviškojo ugdymo žur-
nalas mokyklai ir šeimai.
1986 m. spalio. Nr. 35. Re-
daktorius ir administrato-
rius Juozas Plačas, 3206 W.
65th Pl., Chicago, Ill. Pre-
numerata metams (4 nr.)
5 dol. Atskiras nr. 1.50 dol.

• Paulius Jurkus. KAI
VILNIAUS LIEPOS ŽYDI.
Trumpi apsakymai. Išleido
Varduva, 231 Highland
Blvd., Brooklyn, N. Y.
11207. 165 psl. Viršelis ir
vinjetės autoriaus. Spaus-
dino Pranciškonų spaustu-
vė Brooklyne.

MARIJA TUBELYTĖ KUHLMANIENĖ IŠIBROVĖLĖ NOVELĖS

• Marija Tūbelytė-Kuhl-
manienė. IŠIBROVĖLĖ.
Novelės. Viršelis autorės
Marijos Tūbelytės-Kuhlma-
nienės. 172 psl. Kaina 7.50
dol. Išleido Lietuviškos kny-
gos klubas Chicagoje. Gau-
nama Drauge ir pas knygų
platintojus.

• K. Žukauskas-Vabalėlis.
BALTIJA ŠAUKIA. Eilė-
raščiai. 136 psl. Gaunama
pas leidėją K. Zarą, 12791
Sixth St., Yucaipa, Calif.
92399.

• Senoviniai vardai: Eti-
mologijos. Pagal K. Kuza-
vinio ir B. Savukyno etimo-
loginį lietuvių vardų žodyną
knygelėje vardai ir žo-
džiai Vilniuje 1977. Paruošė
K. A. Girvilas. Išleido Peda-
goginis Lituanistikos Insti-
tutas, 1986 m. Chicagoje.
126 psl. kietais viršeliais.
Knyga gauna pas leidėją
5620 So. Claremont Ave.,
Chicago, Ill. 60636. Telef.
(312) 434-4545.

KANADOS LIETUVIAI

J. Varčius

LIETUVOS KARIUOMENĖS SUKAKTIS

Lietuvos kariuomenės atsteigimo 68 metų sukaktis Toronte paminėta specialiomis iškilmėmis 1986 m. lapkričio 23 d. Šventės rengėjai — Toronto Vlado Pūtvio šaulių kuopa. Sekmadienį prieš piet buvo laikomos pamaldos Prisikėlimo parapijos bažnyčioje, kur su vėliavomis dalyvavo kūrėjai-savanoriai ir Lietuvos kankinių — uniformuoti šau-

Vaivos juosta...

(Atkelta iš 5 psl.)

loguose rasim lyrizmo (Ad acta, Ciurlionis), rasim ir dramatinės įtampos (Žalgiris, Portretas, kuriam bandoma išpėti žmogiškosios kūrybos mįslę), rasim praeities ir dabarties atšvaitų. Aišku, tie dialogai tai trumpos ir nesudėtingos vaidinimo scenelės. Autorius jaučia sceninės kalbos patosą reikšmę, nesvyruodamas tuo ginklu naudojasi. Būdinga ir tai, kad J. Rūtenio Jogaila yra sąžiningas žmogus ir kilnus valdovas, nestokojas geros valios ir meilės Lietuvai. Be abejo, čia jau skamba Balio Sruogos mokykla.

Šiuo rašiniu norėta 'Dirvos' skaitytojus supažindinti ne tik su Jono Rūtenio kūrybinėmis pastangomis, bet ir su juo kaip itin darbščiu ir kūrybingu žmogumi. Jei čia pakiltų ranka ir paklaustų: 'O kas gi išliekama yra Jono Rūtenio darbuose?' Atsakyčiau trumpai: blogiausiai atveju, jeigu išliktų jo kūrybos nors septyni ar devyni eilėraščių posmai, tai juk ir to negalėtumėm vadinti mūsų kultūros nuostoliu. Rašytoją Joną Rūtenį reikia sveikinti, kad jis dar vis tiki Gėrį ir Grožį, kad vis dar tebejieš ko savo betarpiško ir savaimingo pasisakymo.

Jono Rūtenio 'Vaivos juosta' rūpestingai, dailiai ir skoningai atspaudė Pranciškonų spaustuvė, Brooklyne, N.Y. Leidinį beveik abstraktinėm užuominom pailiustravo pats knygos autorius. Tekstų laužymas savotiškas, eilėraščių tęsiniai spausdinami ne kito puslapio viršuje, o apačioje; gal tai nebus įprasta skaitytojam. Korektūros slapukų beveik nėra, gal poroj vietų iššoko ne ta raidė, kai kur pasiklydo skyrybos ženklai. Savo išoriniu drabužiu — tai iš tikro puošnus poezijos leidinys.

Jonas Rūtenis: Vaivos juosta, eilėraščiai ir dialogai, 134 psl.; viršelį ir iliustracijas darė autorius; leidinio mecenatas — Gražvydas Rūtenis; atspausdinta 500 egz., kaina — 6 dol., 1986 m.

liai su vėliavomis, katalikių moterų ir skautų vėliavos.

Pagrindinis minėjimas vyko 3 val. p. p. Lietuvių namuose, kuriame dalyvavo per 400 tautiečių. Oficialiai daliai vadovavo Vilniaus šaulių rinktinės Kanadoje vicepirm. St. Jokūbaitis, pakviesdamas įnešti organizacijų vėliavas, kurios buvo išrikiuotos scenoje, iš viso 8 vėliavos. Po Kanados himno, St. Jokūbaitis tarė įžanginį žodį, priminęs, kad 1918 m. lapkričio 23 d. laikinoji vyriausybė paskelbė pirmą įsakymą organizuoti kariuomenę, į kurią įstoje kūrėjai-savanoriai savo gyvybių aukomis išvijo priešus ir 22 metus saugojo mūsų krašto nepriklausomybę. Po karo kūrėjų-savanorių pėdomis pasekė savanoriai partizanai, kurie ant tėvynės laisvės aukuro paaukojo 30,000 gyvybių.

Kun. J. Staškui sukalbėjus invokaciją, dalyvavę minėjime kūrėjai savanoriai — Vl. Kazlauskas, St. Vaštokas ir L. Vaštokas buvo pagerbti gėlių žiedais. Šventės proga žodžiu sveikino estų ir latvių veteranų atstovai, dalyvavę su savo vėliavomis, KLB krašto valdybos vicepirm H. Stepaitis ir raštu — Lietuvos gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas.

Aktualią paskaitą apie partizanines kovas Afganistane skaitė JAV kariuomenės kapitonas A. L. Eiva-Eitavičius, kuris 1972 m. West Point karo akademijoje gavo karo inžinieriaus laipsnį. Kariuomenėje tarnavo specialiaame dalinyje (Green Baret), kur buvo apmokytas partizaniniams veiksams vadovauti. 1980 m. pasitraukęs iš kariuomenės, įstojo į žmogaus teisių gynimo organizaciją, kuri aktyviai padeda Afganistano laisvės kovotojams. Šiuo metu jis yra šios organizacijos prezidentas.

A. L. Eiva savo kalbos įžangoje pareiškė, kad mūsų minėjimai panašūs į laidotuves, nes jie primena, kad senoji karta mažėja, o jaunoji — neprisideda. Jo

Meninę programą atlikę Toronte surengtame Lietuvos kariuomenės šventės minėjime: L. Mockutė, A. Totoraitienė, G. Batūra ir V. Povilonis. St. Dabkaus nuotr.

nuomone, išeivijoje reiškiasi sunykimo ženklai, o okupacinis režimas Lietuvoje stiprėja. Nėra ženklo, kad Sovietų Sąjunga būtų pasiruošusi duoti mūsų tėvų kraštui laisvę. Lietuvių laisvės aukos yra panašios į Kristaus atpirkimo auką žmonijai išgelbėti. Minėjimai vis tik naudingi, nes žadina išeivijoje Lietuvos laisvės atgavimo viltį.

Kalbėdamas apie JAV vyriausybės politiką, jis neišvengiamai vertino karinės žvalgybos CIA veiklą po II D. karo, kuri nerėmė lietuvių partizanų, bet rėmė šnipus, žvalgybininkus, kurie teikė amerikiečių interesams reikalingas žinias. JAV vyriausybė nerėmė pavergtų tautų išlaisvinimo pastangų Lietuvoje, Lenkijoje, Vengrijoje, Čekoslovakijoje ir kituose kraštuose.

A. L. Eiva-Eitavičius vaizdingai pasakojo apie Afganistano partizanų kovas, kur jis buvo pakviesintas į Afganistaną apmokytį laisvės kovotojus. Afganistano partizanai yra susiskirstę į keletą savistovių grupių, kurios dažnai nesutaria. Čia jis dirbo su viena grupe 7 mėnesius, juos apmokė ir dėl politinių priežasčių grįžo į JAV. 1981 m. jis pradėjo veikti su ru-

sų disidentu Bukovskiu, tarptautinės žmogaus teisių gynimo vadovu. Tuo metu afganistaniečių partizanai pagautus sovietų belaisvius žudydavo. A. L. Eiva-Eitavičius vėl nuvyko į Afganistaną, užmezgė ryšius su partizanais ir pavyko įtikinti nežudyti belaisvius ir juos perduoti tarptautinėms globos organizacijoms. To pasekoje 1981 m. buvo paimiti 9 belaisviai, kurių skaičius kiekvienais metais didėjo ir 1985 m. jų buvo 280. Savo pranešimą prelegentas pailiustravo skaidrėmis iš Afganistano partizanų gyvenimo ir šio krašto kalnynų, kurie saugoja partizanus nuo rusų tankų ir lėktuvų. Afganistano kovotojai gauna labai silpną paramą iš JAV, kurių lėšas tvarko CIA, karinės žvalgybos įstaiga. Jis pateikė statistiką, kuri parodė, kad iš kongreso patvirtintų paramai pinigų, Afganistano laisvės kovotojai gauna tik apie ketvirtį paskirtos finansinės paramos.

Prelegentas kritikavo JAV vyriausybę, nes neturi aiškios Afganistano nepriklausomybės gynimo politikos, nes CIA patarėjų įtakoje vengia konfrontacijos su Sovietų S-ga. Pašalinus CIA viršininko pa-

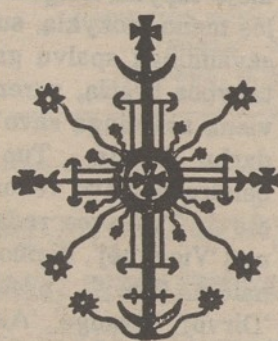
dėjėją, kuris turėjo ryšių su KGB, padėtis pagerėjo. Partizanai gavo geresnių ginklų, priešlėktuvinių raketų, kurios šiais metais sunaikino 5 helikopterus ir 16 lėktuvų. Pasipriešinimas komunistų diktatūrai vyksta ne tik Afganistane, bet 5 Afrikos valstybėse, kur su jų kovomis susipažino prelegentas aplankęs Mozambiką.

Paskaitos išvados: pavergtos tautos pačios turi organizuotai priešintis sovietinei vergijai ir laiko bėgyje šio pasipriešinimo jėgoje raudonoji, komunistinė rusų imperija bus sprogdinta iš vidaus pavergtų tautų laisvės kovotojų.

Po įdomios ir aktualios A. L. Eivos paskaitos, užtrukusios apie valandą, vyko meninė dalis, kurią atliko jaunieji talentai Lina Mockutė, padėklamavus B. Brazdžionio "Šaukiu aš savo tautą" ir Gintaras Batūra pianinu išpildė Mozarto 3 dalių kūrinį. Aldona Totoraitienė jautriai deklamavo savo sukurto eilėraščių laisvės kovotojams pagerbti. Pagrindinis programos atlikėjas sol. Vaclovas Povilonis atliko 9 nostalgikos nuotaikos dainas, pats pritardamas akordeonu ir gitara.

Kūrėjai-savanoriai St. Pociūnas, Vl. Kazlauskas ir L. Vaštokas pagerbti kariuomenės šventės minėjime Toronte. St. Dabkaus nuotr.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Draugiško sugyvenimo patarimai

Sena lietuvių liaudies išmintis "žilė galvon — velnias uodegon" yra jau daugybės mūsų gyvenimo pavyzdžių patvirtinta, ir prie jos pergvildenimo rodos, nereikėtų gaišti. Deja, ši tiesa aprėpią ne tik mūsų uodegą, bet dar dažniau ir platesne prasme tasai velnias išikūnija ir į mūsų liežuvį. O tada, ypač prieš amžiaus galą, žmogų užkaitina toks pasiutimas, kad apstemta akys žygyje į ateitį, išvirsta kojos iš bendros rikiuotės, visiškai nutrūksta ilgų metų draugystė, ir jau buvo įvykis, kai įtužęs velnio apsėstas žilagalvis, užuot meldėsis, viešai nusišplovė net į buvusio savo partinio kolegos grabą. Dėl to geram sugyvenimui bent ligi paskutinės ligos pratęsti mes čia siūlytume nors keleta tokių patarimų:

- Pirmiausia, — neužmirškite, kad vyresnio amžiaus tautiečiai labai trokšta kalbėti ir net gatvėje ar autobuse ieško klausytojų. Tad, susitikę seniai matytą bičiulį, tuoj po pasisveikinimo leiskite jam išsipasakoti, kurioje kūno vietoje ir kurį sąnarį skauda, kuris giminė jį apgavo, kuriis veikėjas nustūmė nuo atsakingo organizacijos posto, kaip ten prakeiktas airio šuva paprovė jo mylimą katiną, ir nepradėkite pirmas klostyti savo vargų.

- Neabejotina, kad mažiau pažįstamas jūsų pokalbininkas, kiek ilgiau ir nuširdžiau prie taurelės pasiūturiavus, pradės girtis ir

dabar jums diriguojančiam veiksmų atstovui ar kultūrinės organizacijos pirmininkui, kad jaunystėje kadaise abu drauge ganėte Kriauciūno, Plaučiūnos, Šiaučiūno ar kurio nors kito kaimyno kiaules.

- Jeigu jūsų bendradarbis net per aštriai kritikuoja dabartinę mūsų politinę ar kultūrinę veiklą, kantariai ir tyliai išklausykite jo prakalbą iki galo ir užbaigai tarkite: "Aš irgi lygiai taip manau." Juk tik tokiu būdu galima jį nutildyti.

- Jeigu patsai nepasigiria, tai jokio dabartinio patriotinių žodžių šūkautojo ir visų kitų smerkėjo nepaklauskite, ką jis veikė pirmuoju bolševikmečiu, ar jau buvo nuskridęs į ok. Lietuvą ir kiek kartų, nes tai yra gal jo labiausiai saugojama paslaptis.

- Taip pat neklauskite tokį pokalbininką, ką vedė jo sūnus ar už ko ištekėjo jo duktė, nes kartais labai nepatogu į tokį klausimą atsakyti.

PERSIVERTĖLIS IR ATSIVERTĖLIS

Persivertėliu iki šiol kai kas mėgdavo pravardžiuoti tą, kuris pakeitė kalbėtojų nekenčiama kryptimi savo politines pažiūras ar religiją. O tą, kuris iš bedievybės, "klaidatikiybės" ar nutautimo bent mirties valandą grįždavo į "tikrąjį tikėjimą", pagarbiai vadinavo atsivertėliu.

Nuostabu tai, kad mūsų patriotiniai veikėjai, karštai kovojantys prieš bedieviškąjį komunizmą ir už krikščionybę, persivertėliais savo kalbose ir spaudoje dažniausiai apkeikia ne tuos, kurie iš dešinės nuvirto į kairę, o paniekinamai

TIKROS TEISYBĖS PATIKSLINIMAS

Mes esame gavę tokį paaiškinimą, liečiantį praeito "Pro mėlynus akinius" numerio straipsnyje pacituoto vieno patriotinės organizacijos garbės nario laišką:

Gerbiamas pone Redaktoriau!

"Dirvos" 44 numerio "Pro mėlynus akinius" skiltyje jūsų cituotas laiškas buvo rašytas 1970 ar 1971 metais, taigi prieš 15 ar 16 metų.

Laiško originalas buvo pažymėtas "asmeniškai", rašytas ne be pagrindo, prie visai skirtingų ano meto aplinkybių, ir buvęs nesutarimais yra seniai sureguliuoti ir užmiršti.

Asmuo, kuris dabar tą laišką uoliai platina, nuo originalo nutrynė datą, kad atrodytų dabar rašytas.

Iš jo praeitės veiksmų sprendžiant, nesunku išpėti platinėjo motyvus: intriga, kerštas, pavydas. Jo tapatybė yra gerai žinoma.

Malonėkite šį pareiškimą išspausdinti "Dirvoje".

Su pagarba,

To laiško autorius

"PMA" redakcija: Tai mums labai malonu, kad, cituodami minėtą "kūrinį", netyčia nepaskleidėme kokio nors pikta valia pagaminto falsifikato. Vadinasi, laiškas yra tikras, ką čia patvirtina ir patsai jo autorius.

O kad jo rašymo data yra senesnė, tai tik padidina to laiško vertę, nes kuo istorinis dokumentas yra senesnis, tuo jis brangesnis.

Be to, nors šiame paaiškinime ir sakoma, kad "buvęs nesutarimai yra seniai sureguliuoti ir užmiršti", bet kažkokio juodo gaivalo veiklos motyvai ir po 15 metų liko tie patys: "...intriga, kerštas, pavydas."

A. G.

NAUJŲJŲ METŲ BELAUKIANT

(IŠ NIHILISTO BLOKNOTO)

Nėra pasauly nieko naujo:
Su saule skriejame ratu,
Kol velnias suglemžia į saują
Doriausią sielą su turtu.

Kasdien maldaujame Perkūną,
Nutrenkti prašom tą ar tą,
O tai, kas būdavo, vėl būna,
Ir laimė vargo neverta.

Veikėjai gaidžio gerkles plėšos,
Rikiuoja kartą už kartos
Ir smunka vėl į varnalėšas
Už laisvę gausinti tautos.

Kas vogė — vagia, gėręs — geria,
Meluoja vienas už visus,
Skaistybė baigias buduare
Ir meilė — kumščiu į ūsus.

O ieškant žodžiuos pasakėlės
Kelių žmonijos ateities, —
Šunelis, uodegą pakėlęs,
Mums rodo sampratą būties...

traktuoja tuos, kurie, rimtai apsimastę, iš kairės pakrupo į dešinę ir net atsirado išeivijos fronte.

Vadinasi, jeigu krikščionis Paulius būtų atvirtęs į pagonį Saulių, tai jau labai gerai, jis būtų atsivertėlis, o jeigu Saulius į Paulių, — tai persivertėlis...

Tikrai, linksma girdėti tokį patriotinės minties persivertimą.

NEATMESKITE GEROS IDĖJOS

Tarybiniai propagandistai jau seniai prikašioja išeiviams, kad šie kovoja dėl nepriklausomos Lietuvos tik dėl to, kad norį atsiimti savo paliktus dvarus, fabrikus, namus ir kitoki turtą.

Labai gaila, kad neapdairūs mūsų veikėjai tokią gerą idėją net pikta atmeta. O kas žino, kokios galimybės susiklostys tolimesnėje ateityje? Jeigu jau net patys komunistai netiesioginiai mums tokią mintį siūlo, tai gal tikrai išeiviams vertėtų testamentais savo vaikams ar vaikaičiams dabar užrašyti ne tik tai, ką Lietuvoje palikome, bet net ir gerokai daugiau, negu turėjome. Kadangi senieji laukų rubežiai jau vis tiek neatrenkamai užarti, tai pavyzdžiui, buvęs 1 ha daržininkas turėtų savo palikuonims užrašyti bent 10 ha ūkelių, o 10 ha skurdeva — bent 150 ha. dvarelių.

Lygiai taip pat testamente vertėtų iš palikto kuino padaryti veislinį eržilą, iš bergždžios karvės — bandą olandiškųjų juodmargių ir apskaičiuoti, kiek tikro savininko paliktas gaidys ir jo giminės per visą sovietinės okupacijos laikotarpį išperėjo viščiukų. O kas tenai tada atrinks, kas buvo tavo ar ne tavo. Juk Sovietų S-ga vis tiek turės sumokėti nuostolius. Be to, tokiu būdu galima bent žymiai sumažinti ir propagandistų melą.

SUNKIAUSIAS KATEI IR ŽMOGUI BENDRAS ŽYGIS

Kaip žinome, katė labai lengvai įkopia į aukštą medį arba užsirango net ir (Nukelta į 8 psl.)

Pro mėlynus akinius...

(Atkelta iš 7 psl.)

ant dangoraizio stogo, bet pati jau nebegali nultipti žemėn ir be mūsų pagalbos gal tenai ir nudvėstų.

Panašiai atsitinka ir žmonėms, kuriuos užkeliam ant aukšto pjedestalo, nuo kurio patys nultipti nepajėgia. Po mirties tokius nuverčiame su visu granito pagrindu, kaip Staliną, Hitlerį ir panašius autoritetus. Bet jeigu traukiame žemyn dar gyvą, kaip kai kuriuos mūsų "iškilnuosius", tai kyla toks politinis ar kultūrinis triukšmas, tartum verstume visą pasaulį aukštyn kojom.

KUO PAVAIŠINTI POPIEŽIŲ?

Lietuvos 600 metų krikščionybės sukakties proga gali taip susiklostyti palankios aplinkybės, kad tektų pavaišinti net ir patį popiežių, jeigu jis aplankytų Lietuvą. O kuo? Nėgu tikrai kolchozininkų nugriebtu pasninkiniu pienu?

Kaip katalikų savaitraščio "The Universe" bendradarbis Graham Bridgstock rugpjūčio 22 d. numeryje rašo, — "Sužinota, kad po nuovargio šventasis Tėvas daugiausia įvertina stiprinantį stikliuką viskio. Ir tik gryną, net ir be lašelio vandens, švento ar kokio kito."

Taigi tuo reikėtų iš anksto pasirūpinti, nes tarybinė "Malūnininkų trauktinė" visiškai netinka.

SENLIETUVIAI, DYPUKAI IR NAUJALIEUVIAI

Iki mūsų dienų Amerikoje susiformavo jau trys emigracinių lietuvių luomai: senlietuviai, dypukai ir naujalietuviai (nesupainiokite su jaunalietuviomis!).

Senlietuviai išmokė dypukus, kaip galima mylėti ir gelbėti vargan patekusį savo tautietį, kaip reikia užžiebt elektros lemputę, atsukti vandens čiaupą ir nepaklysti didmiestyje.

Dypukai parodė senlietuviams pavyzdį, kaip galima greitai praturtėti ir palengva nutautėti.

Naujalietuviai yra jau postalininiais laikais Amerikon atvykę iš ok. Lietuvos. Jie kol kas kitų dar nieko nemoko ir nesiveržia į mūsų čionykščių organizacijų aukščiausiąją valdžią, nes džiaugiasi patys nuo savo valdžios pabėgę. Kai kurie jų labai tinka propagandinėms tarnyboms, nes turi atsivežtinio patyrimo. Be to, kritikuodami Lietuvos tarybinę santvarką, dėl atsargumo jie dar vis kiek pritilsta ir apsidairo, o taip pat nepasitiki vienas kitu.

Ekonomisto Leonardo Dargio netekus

Leonardas Algirdas Dargis gimė 1909 m. sausio 30 d. Skriaudžių km., Veiverių valsč., Marijampolės apskr., Suvalkijoje. Mokėsi Aušros gimnazijoje Kaune, kurią 1927 m. baigė, teturėdamas 18 metų ir išvyko į Viena, Austrijoje, studijuoti prekybinių mokslų. Aukštąją prekybos mokyklą baigė per trejus metus 1930 m. ir grįžęs į Kauną, pradėjo dirbti žemės banke (1931-1939). Greta darbo žemės banke, mokytoja vo LVS (Lietuvos verslininkų sąjungos) suorganizuotoje prekybos mokykloje, ėjęs ir direktoriaus pareigas. Nuo 1939 m. pradžios iki 1941 m. pabaigos buvo direktorius Baltijos transporto bendrovės Klaipėdoje. Karo audroms siaučiant, pasitraukė į Vokietiją ir Ravensburgo lietuviams buvo suorganizavęs vienerių metų prekybos mokyklą. 1949 m. atvykęs į JAV valstybes apsigyveno Mequon, prie Milwaukee, Wisconsin.

A. a. Leonardas Dargis įgytomis mokslo žiniomis

A. A. Leonardas Dargis

dalinosi su lietuvių visuomene, steigdamas prekybos mokyklas ir jose mokytojaujamas bei rašydamas lietuviškoje spaudoje. L. Dargis buvo Lietuvių enciklopedijos, žurnalų — Aidų, Naujosios Vilties, Technikos žodžio, o taip pat Draugo nuolatinis bendradarbis. Paruošė ir išleido Prekybinės korespondencijos vadovėlį (1938 m. Kaune), prijungdamas 1000 terminų žodynėlį. Šiame žodynėlyje buvo sutelkti reikalingiausi ūkiniai terminai, peržiūrėti ir sulietuvinti kalbininko Antano Salio. Šis žodynėlis turėjo ir vokiškus pavadinimus bei dalinai ir angliškus. Vėliau, 1979 m. Romoje, perspausdinant A. Salio raštus, šiam žodynėliui L. Dargis pridėjo ir visus angliškus pavadinimus. Tai labai reikšmingas įnašas į lietuviškų terminų raštiją. L. Dargis

taip pat yra parašęs stambų straipsnį knyga — žemės ūkio gamybinė kooperacija nepriklausomoje Lietuvoje 1920-1940 m., redaguotoje J. Glemžos ir išleistoje 1972 m. Londone, Anglijoje. Jo platus straipsnis — nepriklausomos Lietuvos 1937-38 m. krašto pajamų skaičiavimai (national income and gross national product), tilpo Naujosios Vilties žurnale.

A. a. Leonardas Dargis nebuvo vien tik kabinetis žmogus, bet rado laiko dalyvauti ir visuomeninėje veikloje. Keleris metus pirmininkavo LB Milwaukee apylinkėi ir atstovavo ruošiamuose tautų sąskrydžiuose. Buvo Korp! Neo-Lithuania filisteris ir palaikė nuolatinis ryšius su Chicagos padaliniu bei dalyvavo jos veikloje.

Prieš trejetą metų ištikusi šeimos tragedija, kurioje žuvo žmona Kristina, skaudžiai paveikė Leonardą ir pasunkino paskutinius gyvenimo metus. Mirė vėžio ligos iškankintas 1986 m. spalio 26 d., vietinėje ligoninėje.

A. a. Leonardo Algirdo Dargio kūnas buvo atvežtas į Chicago ir pašarvotas Petkaus Marquette laidotuvių namuose. Su Leonardu at-

sisevikinimas įvyko spalio 28 d., garbės sargyboje stovint Korp! Neo-Lithuania filisteriams. Atsisveikinimą vedė vyr. valdybos arbitras fil. Vaclovas Mažeika. Korp! Neo-Lithuania ir bendradarbių vardu atsisveikino Mečys Valiukėnas, kartu dirbęs žemės banke. Fil. Vytautas Račkauskas kalbėjo gimnazijos draugų vardu ir nušvietė a. a. Leonardą gyvenimo kelią ir Vytautas Žukauskas, Vienos studijų meto kolega. Visi kalbėtojai iškėlė velionio Leonardo taurią asmenybę, pasišventimą savo tautai.

Koplyčioje maldas kalbėjo, bažnyčioje šv. mišias atnašavo ir pamoksle velionį Leonardą šiltu žodžiu prisiminė buvęs klasės draugas kan. Vaclovas Zakarauskas. Po pamaldų, a. a. Leonardas Dargis šeimos, giminių, kolegų bei pažįstamųjų buvo nulydėtas į šv. Kazimiero kapines ir atgulė šalia žmonos Kristinos.

Liūdėti liko trys sūnūs: Algimantas su šeima, Gintaras su žmona ir Vydas, podukra Vita Girdvainienė, brolis Viktoras su šeima (Kanada), sesuo Irena su šeima (Lietuvoje),

Ilsėkis ramybėje daug pergyvenęs ir iškentėjęs šios žemės kelionėje, kolega Leonardai, ir tegu Viešpats būna Tau gailestingas.

A. Juodvalkis

A. A.

ALEKSUI LAIKŪNUI

miirus, Jo liūdinčią žmoną KAZIMIERĄ,

duką JŪRATĘ KOKLIENĘ su šeima nuo-

širdžiai užjaučia.

Ramūnas, Irena Bužėnai

Dr. Emanuelis, Laima Jarašūnai

Remigijus, Renė Vizgirdai

Mylimam vyrui

A. A.

JONUI ŠVOBAI

amžinybėn iškeliavus, jo žmonai JOANAI, dukrai MILDAI su vyru, sūnui RIMGAUDUI ir anūkei RASAI BAUŽAITEI bei giminėms ir artimiesiems, liūdintiems netekus mylimo vyro, tėvelio, senelio bei artimo bendraminčio, reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

AL Tautinės Sąjungos
Detroito Skyriaus
Valdyba

Puikiausius kailius rasite

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

DETROIT

DETROITO ŽURNALISTŲ METINIS SUSIRINKIMAS

Lietuvių žurnalistų Sąjungos, Detroito skyriaus metinis susirinkimas, į kurį buvo kviešti mūsų lietuviško telkinio spaudos ir radijo darbuotojai, įvyko š. m. lapkričio mėn. 30 d., šv. Antano lietuvių parapijos patalpose. Susirinkimas nebuvo gausus dalyvių skaičiumi, tačiau darbingas. Pasidžiaugta, kad jame dalyvavo KARIO žurnalo, šaulių priedo TRIMITO redaktorė Stefanija Kaunelienė, tačiau pasigęsta Amerikos Lietuvių Balso radijo klubo atstovo.

Susirinkimą atidarė ir jam pirmininkavo skyriaus valdybos pirmininkas Vytautas Kutkus, o protokolą surašė sekretorius Stasys Sližys. Priėmus pasiūlytą darbotvarę, susikaupimo minute pagerbti šiais metais mirę skyriaus nariai: Petras Januška, Viktoras Perminas ir Jonas Švoba.

Sekant darbotvarę, perskaitytas paskutiniojo susirinkimo protokolą, kuris vienbalsiai, be pataisų, priimtas. Iš valdybos narių pranešimų paaiškėjo, kad ir neigiamų aplinkybių poveikyje, valdyba nepasimetė ir nepraradus veiklos entuziazmo gražiai darbavosi, kad skyrius gyvuotų, kad Detroito lietuvių kultūrinė bei visuomeninė veikla ryškiai atsispindėtų mūsų patrijotinėje spaudoje. Savo kadencijos metu valdyba suruošė du stambesnius renginius, tai rašytojo Balio Gražulio pagerbtuves, jo 70-ties metų amžiaus proga

ir iškilmingai paminėjo savo veiklos 25-kių metų sukaktį su pamaldomis, akademija ir menine dalimi. Nesunkiai išsprendė ir naujosios valdybos rinkimai, nes susirinkusiems prašius, valdyba sutiko dar vienus metus vadovauti skyriui su tuo pačiu sąstatu: pirm. Vytautas Kutkus, sekr. Stasys Sližys ir išd. Antanas Grinius. Kontrolės komisiją sudaryti sutiko: Stasys Garliauskas, Albertas Misiūnas ir Vincas Tamošiūnas.

Svarstytas ir skyriaus moterų pagelbinio vieneto sudarymas. Po ilgesnių svarstybių nutarta tokį vietą steigti ir jo branduoliui sudaryti, pakviestos: Irena Alantienė, Erna Garliauskienė, Emilija Kutkienė, Lidiya Mingėlienė ir Natalija Sližienė. Galutinų svarstybių metu iškilo dėmesio vertas klausimas, tai stoka bendradarbiavimo tarp organizacijų vadovybių ir vietos spaudos darbuotojų, aprašančių jų veiklą bei garsinančių jų planuojamus renginius. Naujoji valdyba paprašyta atkreipti tinkamą dėmesį šiai negerovei

Lietuvos kariuomenės šventės minėjimo Detroito darbo prezidiumas. Iš kairės: St. Garliauskas, A. Grinius, Bernotas, A. Sukauskas ir paskaitininkas A. Jonaitis iš Clevelando. K. Sragausko nuotr.

pašalinti. Nors skaičiumi ir negausus Detroito žurnalistų skyrius, tačiau sutarė dėti visas pastangas ir toliau gyvuoti ir reikštis Detroito kultūrinėje bei visuomeninėje veikloje. Susirinkimas baigtas kukliomis vaišėmis, kuriomis pasirūpino Emilija Kutkienė, talkinant Lidiya Mingėlienei.

A. Misiūnas

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Mirus sūnui

A. A.

RIMUI GRAŽULIUI,

kolegą BALĮ GRAŽULĮ, žmoną ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia.

Lietuvių žurnalistų
Sąjunga

LIETUVOS KARIUOMENĖS SUKAKTIS

LKVS "Ramovė" Detroito skyrius, talkininkaujant birutietėms ir šauliams suruošė Lietuvos kariuomenės 68-tąją sukakties minėjimą šv. Antano parapijoje, lapkričio 23 d.

Šv. Antano parapijos bažnyčioje kun. Alfonsas Babonas aukėjo šv. Mišias už savanorius ir karius ir pasakė šventei pritaikintą pamokslą.

Po pamaldų parapijos salėje įvyko akademija ir meninė dalis. Po atidaramojo V. Kutkaus žodžio buvo pagerbti Detroito gyvenantieji savanoriai: Petras Kuncė, Kostas Mykolaitis, Stasys Šimoliūnas ir Vincas Tamošiūnas.

Atsistojimu ir tylos minute pagerbti šiais metais mirę skyriaus nariai: buvęs savanorių Detroito skyriaus pirmininkas mjr. Kazimieras Daugvydas ir lt. Viktoras Perminas.

Paskaitą skaitė LKV

S-gos "Ramovė" centro valdybos pirmininkas Antanas Jonaitis, atvykęs iš Clevelando. Paskaita neilga, turininga ir sklandi. O kad ji visiems patiko matėsi iš ilgų plojimų.

Moterų vokalinis trio, kurį sudarė B. Januškienė, Č. Pliūrienė ir A. Tamulionienė, muz. St. Sližiui vadovaujant, padainavo kelias dainas.

Po minėjimo buvo persikelta į parapijos mokyklos klasę, kur birutietės paruošė vaišes. Dalyvavo apie 50 žmonių.

Lietuvos kariuomenės sukakties paminėjimas Detroito buvo gražiai prirengtas ir sklandžiai prarastas.

Antanas Grinius

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELENIŲ apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Road, Suite 203, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti ZENONUI arba SAULIUI (216) 442-6810.

Laiptai į save

Anatolijus Kairys

(9)

Dirvos 1986 m. konkurse premijuota novelė

Neatkasęs ieškomų paslapčių nei beržveiniuose, nei chruščioviniuose laiko sluoksniuose, leidausi į stalininę erą. Stalininis periodas susidėjo iš daugelio fazių, bet į mano klausimą atsakyti svarbiausios dvi: paskutinioji — degintų kaulų, ir priešpaskutinioji — kruvinojo smėlio fazė. Paskutinioji ryški sąmyšiu ir baime, net stebuklais — dvasių ir šmėklų pasirodymais. Buvo atrasti nauji degintų kaulų pilkapiai, suiformavę paskutiniaisiais dešimtmečiais. Niekas laidotuvių neprisiminė, keista, net negirdėjo, o tačiau visi kalbėjo pilna burna prie sumažintos šviesos... Netinka kreiptis į mirusius — kartais atsiliepia... leidimas kasinėti atšauktas. Bailieji archeologai kaltino drąsiuosius: kasė per giliai ir per greit, po šimto metų žymės nebūtų likę... Kaip tyčia prasidėjo rinkiminės liūtys, aukščiausias sovietas suskato plauti kruvinus marškinius viešoje vietoje, ant budelių rankų pasirodė nežinia kieno kraujas — iki alkūnių!

Tuoju išsiskubinau į Našlaityną, toli už miesto ribų, jau kitame rajone. Troleibusas sustojo prie pat langų. Čia buvau atitemptas prieš dvidešimt aštuonerius metus ir išgyvenau, iki baigiau pradžios mokyklą. Tada iškėlė į moksleiviams skirtus namus. Kieme labai ty-

lu, vaikai matyt ekskursuoja. Aš delsia eiti į vidų. Prisiminimai kuteno smegenis. Vaikščiojau žaidimų aikštele, stebėjau varnas jau stambių medžių viršūnėse, skaičiau savo vaikystės knygą...

— Kastuvėlis! — išgirdau šaukiant.

Mane vadino Kastuvėliu dėl fanatiško įpročio kasinėti. Guliau ir kėliau su kastuvėliu, nesiskyrčiau, o kai atimdavo, baisiai verkdavau. Šio pravardžio neužmiršau, tačiau vadintis nenorėjau — jis man priminė "ligą", kuria ir dabar sergu.

Tai buvo Stasė Miglinienė, buvusi Našlaityno vedėja, vėliau auklėtoja, o dabar — skalbėja, atseit pažeminta. Kone pravirko senutė. Įsivedė sodelin už žalitvorės, pasidėjo drabužių pintinę ir nuskynė gėlę:

— Tai va...

Ir padavė man. Baltutėlę, kvepiančią žemės ir žmogaus meile. Šiltas dėkingumo jausmas pripildė mano sielą, pagarbos jėga pastūmėjo jos glėbin ir aš senutę apkabinau.

Daug ką ji užmiršusi, bet manęs neužmiršo. Žiūrėjo netikėdama. Aš ir mano kastuvėlis jai buvę "šildanti žarija", neleidusi jos kraujui sušalti ir sustingti net šalčiausią žiemą. Ir viltis. Kitam nepasakysi, tik juoksis. Vedėjai

kasmet keitėsi, keitėsi ir auklėtojai, nes keitėsi programa — atleido ir ją. Įsiprašė plovėja, iki pensijos. Dirbti sunkiau, bet ant širdies lengviau.

Žiūrėjau į ją susižavėjęs. Tokio atvirumo nesu patyręs nė iš vieno auklėtojo. Net baimė ėmė gelti širdį. Nustebęs, nes staiga pasijutau ne tās, kas esu! Išsinėręs iš laiko, nelyginant griaučiai iš odos — kitas žmogus. O baimė todėl, kad Miglinienės veidas tartum veidrodis — žiūriu į ją, o matau save! Toks šviesus ir skaidrus, vieną kelią terodė — tikėti. Tikėti ir priimti už tiesą kiekvieną žodį. Nenuostabu, kad ją atleido iš vedėjos, o vėliau ir auklėtojos pareigų — ne stalininių laikų mokytoja...

Kastuvėlis! Nei tikslu, nei priežasties. Savisaugos jausmas. Ji tikėjo, kad aš kada nors ateisiu, pasirodysiu, panorėsiu sužinoti... Sužinoti ką? Kas "žinotina" man, išaugusiam Našlaityne? Taigi — kas? Prigimties nepaaiškinsi. Dvidešimt metų praėjo belaukiant — ir sulaukė. Miglinienė sukryžiuo rankas. Ko taip?

— Ar tamsta užmiršai?

Senutės akys saulute spinduliavo. Iš kur tas jos pasitikėjimas jaunąja karta? Kas jai pasakė, kad aš jos neįduosiu? Ar ta "istorinė kosmetika", kuria senoji karta bando papuošti jaunąją? Aš leidau jai pasakoti, pats tik žodį kitą įterpdavau. Mano akis užpylė klaidūs prisiminimų vaizdai ir įvykiai — o jų tiek daug! — aš nespėjau visko atgaminti, o Miglinienė pasakoję nesustodama, lyg kas ją ragintų greičiau iškalbėti...

(Bus daugiau)

Kelionė į Vieną

Rūta Sakienė

VLIKas organizavo ir įvairiais būdais ilgai ragino ir kvietė visų kraštų lietuvių telktis kelionėn į Vieną, Austriją — pabaltiečių demonstracijoms Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijoje ir po to Londone dalyvauti VLIKo Seime — pirmą kartą po išsikėlimo Amerikon, vėl Europos žemyne.

Atsiliepė gal ne tiek gausingas kiek entuziastiškas lietuvių skaičius iš Amerikos, Kanados, Australijos, Kolumbijos, Prancūzijos, Šveicarijos, Anglijos, Vokietijos, įskaitant ir pilną autobusą Vasario šešioliktos gimnazijos mokinių.

Amerikos ir Kanados lietuviai skrido per kokią tai New Yorko kelionių agentūrą, pasivadinusią "Holidaze", kuri bent iš toliau atskrendančiais, ne per daug kruopščiai rūpinosi.

Kelionės pradžia nebuvo sklandi — kiekviena grupė, veik kiekvienas keliaujantis turėjo vienu ar kitu būdu nugalėti kokį nors nesusipratimą arba nesklandumą. Taip iki Frankfurto, o kai kuriems net iki Muencheno. Jau buvo girdėti nusivylimo ir net piktumo. Kai kliūtys prasideda, tai jos viena kitą iššaukia. O ilgoje kelionėje, neįprastų įtempimų ir nuovargio pasekoje viskas dar blogiau atrodo, negu iš tikrųjų yra. Bet pagaliau lapkričio antrą pasiekėme Muencheną, kur jau pavakare dar autobusu važinėjome po miestą, kad nors kiek jo pamatyti, nes rytojaus rytą jau reikės važiuoti Vienon.

Pats Muenchenas, kiek mes jo matėme, labai modernus miestas ir jei ne ilgi vokiški gatvių pavadinimai, sakytumė, kad esi Amerikoje. Miestas karo metu buvo beveik sulygintas su žeme ir atstatant, atrodo, nebuvo bandoma sugrąžinti senąjį stilių. Miestas dabar turi pusantro milijono gyventojų, trečias didumu Vokietijoje. Dėmesį tuojau atkreipia turgaus aikštės su išdėstytomis prekėmis, už parankių susikibusios tvarkingai apsirengusios senyvos poros. Vaizdai, kurių Amerikoje nepamatysi. Palydovė parodė mums didžiausią Europoje Technikos Muziejų, pravažiavome pro visą eilę ir iš tolo matėme daugybę bažnyčių bokštų. Jų Muenchene yra veik du šimtai. Vėlus ruduo, visur prikritę geltonų lapų, kas bent mums kaliforniečiams sudarė nostalgijos ir įdomumo.

Į Muencheną iš daugelio kraštų ir įvairiomis priemonėmis į gražų ir erdvų Atrium viešbutį susirinkome jau virš šimto lietuvių

keliautojų. Tą vienintelį mūsų vakarą Muenchene, nors ir labai buvome išvargę po ilgos kelionės, nė vienas neatmetė vadovės pasiūlymo ir dviem autobusais lynojant, nuklegėjome į tipingą bavarišką "Gasthaus" vakarienei. Vakaras buvo įdomus. Čia tai tikrai pajutome esą Bavarijoje, kai kurių jau anksčiau išgyventoje, o kitų tik matytoje filmose. Pasveikino mus, keliaujančius demonstruoti prieš komunizmą ir už savo krašto laisvę. Susirinkę bavariai šaukė ir plojo. Matyt, kad ir jiems komunizmas ne pakeliui. Susodino mus visus specialiai paruoštoje valgyklos dalyje netoli orkestro, kuris visą laiką, patrepsėdamas ir ūksiodamas grojo seniai girdėtas ir vėl prisimintas melodijas. Stambios, didžiarankės bavariškos tuoj pradėjo nešti gailioninius bokalus putojančio alaus — po šešis, net dešimtį kiekvienoje rankoje. Maistas, nors ir gražiai patiektas, buvo veik nevalgomai sūrus, kas kartojo veik visoje mūsų kelionėje. Todėl alus, alus — nepaprastai skanus ir neskalbus. Net ir tie, kurie pradžioje sakėsi, kad alaus nemėgsta, užsisakė po antrą bokalą. Įsismaginę kai kurie išėjo šokti, o likę prie stalų drauge su orkestru bandė sudainuoti vieną — kitą seniai dainuotą, užmirštą ir dabar vėl prisimintą dainą.

Smagus buvo pirmas mūsų vakaras Europos žemėje. Kur dingio tasai dvidešimt keturių kelionės valandų nuovargis? Grįžome viešbutin vis dar dainuodami. Gerai išsimiegoję siaurose, bet patogiose vokiškose lovėse, pasilepindami po pūkiniais patalais ir prisivaišinę įvairiausiais pusryčių gardumynais, turėjome iš Muencheno išvažiuoti devintą rytą.

Deja, dar vienas trukdymas. Vienas autobuso, ne vietoje sustojęs, pateko į policijos rankas, kuri, patyrėme, nejuokauja. Truko pusantros valandos ir daug bėgiojimo mūsų labai apsuksios vadovės, kol mes, dar Hitlerio laikais statytu greitkelio, pajudėjome Vienos pusėn. Vokietijos greitkeluose — Autobahn, nėra greičio ribų mašinoms, tik sunkvežimiams ir autobusams. Net ne labai jauku, kai ir mums jau važiuojant gana greitai, mažos vokiškos mašinėlės, kaip tie bičiuliai, dūzgėdamos tik lenkia, tik lenkia, šimto ar daugiau kilometrų greičiu. Bet vistiek toji autobuse praleista skaidriai saulėta rudens diena ilgai liks prisiminimuose.

Bavarijos ir Austrijos gamta garsi savo grožiu, o tokią tyrą rudens dieną kristaliniame ore dar ryškiau spindi kaledoskopinės lapkričio varšos. Vien tik ši diena kelionėje tarp Muencheno ir Vienos atlygino už visus iki tol patirtus trūkumus.

Švelniai kalvelėmis banguojančiuose laukuose naujai suartas juodžemis kaspiniais skrodė emeraldo žalumo ganyklas. Iš karto net manėme, kad mūsų autobuso langai dažyti, kad tokio žalumo taip vėlai rudenį būti negali. Kur ne kur miškeliai, eglėnės, maišyti su lapuočiais, pasipuošusiais rudeninėmis spalvomis. Kai kada važiuojame per patį mišką — tokį tankų ir gražų, kad, rodos, gali užuost riešutus ir baravykus. Bet palydovė aiškino, kad grybų tuose miškuose veik nebėra ir kad daug medžių išmiršta. Kaltininkas — iš Rytų Vokietijos atslenkantys industrijos dūmų debesys ir rūgštimis apnuodintas lietus. Dėl Černobilio tragedijos, pasakojo mums palydovė, Bavarijoje ir Austrijoje turėjo būti sunaikintas visas derlius, visos uogos ir grybai miške ir net medžiotojai iš valdžios gauna užmokestį, kad nenaudotų nušautos žvėrienos.

Pravažiavome ar iš toliau matėme daug spalvingų bažnytkaimių ir miestelių su aukštais, baltais bažnyčių bokštais, baltai nutinkuotais, kartais išmargintais pastatais, pasipuošusiais gėlių dėžėmis palangėse, raudonais iš tolo šviečiančiais stogais. Ir vieniškai labai spalvingi. Gyvenami pastatai daugiausia dviejų ar net trijų aukštų, margai išdailintomis sienomis, gėlėmis dėžėse, — nors darželių nematyt. Dažnai ūkininkų visos trobos po vienu stogu. Visur ganosi gražios, sočios bandos galvijų, kai kur matyti ir kitokių gyvulių. Galvoji, ar ir juos paveikė Černobilis. Kur gi ne. Ir visur, kaip blizgančios juodos upės, siaurais rėžiais ganyklas skrodžia derlingos žemės arimai.

Artinantis prie Austrijos sienos vaizdas pradėjo kiek keistis. Liūliuojančios aukštos virto Alpių papėdės kalneliais, kiek pasikeitę gyvenviečių išvaizda. Ir čia pirmą kartą po daugybės metų akys apglėbė, glostė ir nusekė didelį ir augalotą beržyną visame jo rudeniname gintaro atspalviu nuostabume. Vėliau pravažiavome ir gėrėjomės dar daugeliu gražių miškelio — beržynų ir maišytų su sodriomis skarotomis eglėmis ir lieknomis, ilgakojėmis pušaitėmis. Kai kur

tarpe jų sublizgėjo ežeras ar kelią perbėgo platesnis ar siauresnis, žilvičiais ir paparčiais apaugęs upelis. Viename tokiam miškelyje sustojome sienos tarp Vokietijos ir Austrijos perėjimo patikrinimui. Tik niekas nieko netikrino. Gal mūsų palydovė kokį dokumentą parodė ir viskas. Porą pastatų — valdinę įstai-ga, krautuvėlę, pinigų mainymo punktas. Doleriai ir markės pavirto šilingais ir grašiais. Kai kurie tuoj išbandė jų galią nusipirkdami alaus ar šokolado. Pasivaikščiojom po mišką, toli nenuklįsdami, nes neužilgo vėl lipome į autobusus kelionėn toliau, Salzburgo link.

Salzburgas — skambantis, aidintis Mozarto miestas. Kaip norėjosi čia pabūvoti. Bet laikas spaudžia, reikia pasiekti Vieną, kur jau rytoj laukia demonstracijos. O kelias dar tolimas. Bet nors iš tolo ir ant greitųjų apžvelgėme snieguotų kalnų delne gulintį garsųjį muzikos ir teatrinio meno miestą, kuriame kasmet rengiami teatro festivaliai, kurio net architektūra esanti viena iš gražiausių ir įvairiausių visame pasaulyje. Užvalgę įdomiame paežerės restorane skubėjome toliau. Vaizdai pasikeitė, pradingo Salzбургą supę uolėti kalnai, pakelės akmenynai. Kairėje, įdubime, Linz'ą, kuriame karo ir pokarės metu gyveno nemažai lietuvių. Vėl daug ariamos, nors jau ne taip derlingos žemės. Pasigirdo autobuse nustebę balsai: "Žiūrėkite, kur dingio jaučiai? Dabar aria traktoriais!" Ir prisiminė brangaus ir artimo žmogaus kartais nostalgiški, o kartais šiurpūs pasakojimai apie paskutiniąsias karo dienas Austrijoje, apie bombas ir tankų susišaudymus, apie pabėgėlių klaidžiojimus ir veržimąsi iš tų siaubingų pinklių ir vis apie austrus — draugiškus, geraširdžius ir arianečius, jaučiais...

Vėl žalios kalvos, kai kur pumpuoja alyvą. Ganosi bandos, matyti pulkeliai avių. Ganyklos nebe tokios veriančiai žalios, ariamosi žemė pilkesnė, akmenuota. Pravažiuojame, ko Vokietijoje nepastebėjome, modernias amerikietiško stiliaus gazolino stotis ir pakelės poilsio vietas, su staleliais pavėsyje, su prausyklomis. Kai kur iš tolo matome pilies ar vienuolyno kuorus. Mūsų palydovė visą laiką mums apie pravažiuojamas įdomybes pasakojo, suspėdama išdėstyti visą Germanų kraštų istoriją. Artėjant prie Vienos vėl miškai arba vaismedžiais apsodintos pakelės. Ir vis tie gražieji, gintaru pasipuošę beržai. Bet jau temsta, ne labai bematyti. Ir pavargome bekeliaudami, o gal pradėjome

galvoti, rūpintis apie rytą.

Į Vieną įvažiuojame jau sutemus. Šviesų nedaug, pastatai daugumoje tamsūs, tik viename — kitame lange dega žiburys. Gatvės tamsoje atrodė, o ir kitą rytą pasitvirtino, esančios labai siauros ir niūrios, užslopintos aukštų, suspaustų pastatų. Nei medžių, nei gėlių gatvėse niekur nematyt. Tik akmuo, tik cementas, tik stiklas.

Apsistojome, pagal palydovę, viename iš naujausių ir moderniausių Vienos viešbučių. Vargo buvo, kol autobusus, keletą kartų apsukęs bloką, pagaliau surado vietą sustoti ir mus išlaipinti. Dar ir dabar nežinau, kaip toksai autobusas išmanevruoja, nes į jo dydį pasižiūrėjus tikrai gatvė, o dar prikimšta lengvų mašinų, atrodo už autobusą siauresnė.

Pagaliau susikraustėme į kambarius, apsitvarkėme ir pradėjome dairytis pažįstamų. O jų suvažiuavo nemažai. Dar tą patį vakarą, keliese susimetę vaikščiojome Vienos gatvėmis, miklindami nuo ilgų sėdėjimų sustingusias kojas, "gerdami atmosferą" ir ieškodami autentiškos užiegos pavakarieniauti. Kuria, kelias apžiūrėję, pagaliau radome. Buvo jauku, įdomu, paprasta ir sotu. Sekantį gi vakarą vėl susidarė grupė, bet jau ši kartą išsipošę ir važiuoti atsidūrėme garsiajame "Trijų Gusarų" restorane, kur irgi buvo įdomu, sotu, autentiška, bet labai jau puošnu ir iškilminga. Žinoma ir brangu. Bet reikia grįžt prie ryt ryto, prie svarbiausio mūsų kelionės tikslo — demonstracijų.

(Bus daugiau)

Parama Dirvai

Atsiliepdami į mūsų prašymą, savo auka Dirvą parėmė šie skaitytojai:

V. I. Alantai, Redford	25.00
P. Žolynas, Kolmar	20.00
J. P. Nasvytis, Avon	25.00
H. Janužis, Morgan Hill	5.00
V. J. Čekanauskai, Westlake Village	10.00
V. Mamaitis, Chipley	5.00
K. Rimas, Chicago	13.00
St. Dabkus, Toronto	10.00
A. J. Puteris, Toronto	40.00
A. Sandargienė, Ormond Beach	10.00
L. Sabaliūnas, Hot Springs	5.00
F. Andriūnas, Wyncotte	10.00
K. Miškinis, Rochester	10.00
A. Koncė, Woodhaven	5.00
M. O. Naumanai, Cleve.	5.00
P. Dirda, Chicago	30.00
V. Girnius, Chicago	30.00
W. Diehl, Wickliffe	5.00
Pr. Urbutis, Lighthouse	10.00
Br. Gražienė, Chicago	25.00
St. Bučmys, Dayton	8.00
A. V. Adomavičiai, Jackson	20.00
P. Petrušaitis, Racine	25.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Los Angeles lietuviai

Rūta Sakienė

LOS ANGELES LIETUVOS DUKTERŲ ŠVENTADIENIO POPIETĖ

Losangeliečiai lietuviai gerbia ir vertina Lietuvos Dukterų Draugiją ir jos kuklias, darbščias nares, kurių gyvenimo kelrodis yra artimo meilė ir vargan patekusio tautiečio gerbūvis.

Taigi ir į šio rudenio tradicinį Dukterų balių — šventadienio popietę lapkričio 16 d. noriai ir su malčnumu susirinko pilnutėlė šv. Kazimiero parapijos salė. Teisybė, labai viliojančiai skambėjo dalinti, siuntinėti ir per lietuvių radiją skaityti skelbimai: Turinigas vokalinis koncertas, įmantriai ir įdomiai išvardinti pietų patiekalai, turtinga loterija ir kitokios vilionės.

Dukterys ir ši kartą susirinkusių svečių neapvylė. Koncertas buvo dar turiningesnis, nei tikėtasi, o jau apie pietus ir į jų paruošimą įdėtą darbą — ką ir besakyti.

Pirmininkei Stasei Pautienienei pasveikinus susirinkusius, programos pravedėja Violeta Gedgaudienė pranešė, kad išgirsime operų ištraukų koncertą, kurį atliks Pietinės Kalifornijos Operos Repertuaro Ansamblio nariai, vadovaujant dr. Nandor Domokos.

Koncertas pradėtas duetu iš Mozarto operos Don Giovanni — atliko sopranas Stasė Pautienienė (skyrė pirmininkę) ir baritonas Dennis Rude. Sekė sopranas Birutė Vizgirdienė ir tenoras Fred Winthrop su kitu duetu iš Puccini La Boheme. Stasė Pautienienė sudainavo ariją iš Puccini Tosca, Fred Winthrop ir Dennis Rude duetą iš Verdi La Forza del Destino. Vėl Birutė Vizgirdienė ir Fred Winthrop su duetu — Birutė Vizgirdienė ir Stasė Pautienienė.

Plojimams nebuvo galo, susižavėjimas iki ekstazės. Šio koncerto pasisekimu Dukterys įrodė, kad nežiūrėti kaip labai mes vertiname savus kompozitorius ir mylime mūsų gražiąsias liaudies dainas, retkarčiais ne tik norime, bet yra būtina išgirsti ir gerai atliktų tarptautinių kūrinių.

Po skanių ir įdomių pietų sekė loterija, kur be daugybės įvairiausių gražių dovanų buvo ir trys tapyti paveikslai, du iš jų mūsų vietinių dailininkų — Henriko Misiūno ir visuomet šalinėms organizacijoms dosnaus, labai losangeliečių mėgiamo pulk. Jono Andrašūno, kursai, nors jau baigia devyniasdešimtąjį gražaus ir turiningo amžiaus

metą, dar visur aktyviai dalyvauja ir, atrodo, ne daug sulėtino savo mylimą tapybos meno darbą. Trečiasis paveikslas, leistas iš varžytinių ir atnešęs Dukterų kason virš šimtinės dolerių — kunigo Juozo Domeikos ir Arizonos. Geraširdis kun. Domeika jau keletą metų iš eilės losangeliečiams Dukterims atsiunčia didelį ir brangų savo tapytą kūrinių, kad pokylio metu būtų leidžiamas iš varžytinių. Šie spalvingi ir sentimentaliūs gamtovaizdžiai jau puošia visą eilę Kalifornijos lietuvių gyvenviečių.

Pirmininkė Stasė Pautienienė padėkojo susirinkusiems už atsilankymą ir aukojusiems už dosnumą. Bet iš tikrųjų padėka tenka Lietuvos Dukterims už jų pasiaukojantį darbštumą. Sveikiname skyriaus valdybą už taip puikiai surengtą pokylį-koncertą ir linkime šiai nuostabiai moterų grupei tolimesnės sėkmės ir neišblėstančio visuomenės pritarimo bei jų darbų vertinimo. Šių metų Lietuvos Dukterų Los Angeles skyriaus valdybą sudaro: Stasė Pautienienė — pirmininkė, Marytė Kairienė — vicepirmininkė, Ona Devenienė — sekretorė, Irena Luther — išdininkė ir Ona Kantienė — narė.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

Lapkričio 23 paminėjome Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventę. Kaip ir kiekvieną kartą, išskilmės pradėtos vėliavų pakėlimu šv. Kazimiero parapijos aikštėje ir pamaldomis bažnyčioje. Po bažnytinių apeigų susirinkome gražiai išpuošton parapijos salėn. Įnešus vėliavas ir sol. Antanui Polikaičiui sugiedojus Amerikos himną, parapijos klebonas kun. dr. Algirdas Olšauskas sukalbėjo invokaciją. Pristatyti Los Angeles ir apylinkėse gyvenantys savanoriai kūrėjai ir Vyčio Kryžiaus Kavalieriai. Šventėje dalyvavo tik trys: pulkininkas Vyčio Kryžiaus Kavalierius Jonas Andra-

Ramovėnai, šauliai ir birutietės kariuomenės šventės minėjime Los Angeles mieste.
Vl. Gilio nuotr.

Operų ištraukų koncerto dalyviai Lietuvos Dukterų Draugijos popietėje lapkričio 16 d. šv. Kazimiero parapijos salėje. Iš kairės: meno vadovas ir akompaniatorius dr. Nandor Domokos, programos vedėja Violeta Gedgaudienė, solistai: Dennis Roude, baritonas, Birutė Vizgirdienė, sopranas, Fred Winthrop, tenoras, Stasė Pautienienė, sopranas. Ji yra LDD pirmininkė, šalia Irena Luther išd., Marija Kairienė vicepirmininkė.
Vl. Gilio nuotr.

šūnas, kapitonas Gregorijus Radvenis ir eilinis Mykolas Barauskas. Jiems birutietės prisegė gėles. Kiti keturi: pulk. leit. Juozas Andrius, majoras Jonas Puikūnas, pulk. Tomas Seireika ir kapitonas Vyčio Kryžiaus Kavalierius Jurgis Tumas-Tumavičius, dėl amžiaus naštos ir pasilpusios sveikatos negalėjo minėjime dalyvauti. Ramovėnų atstovai juos su visų susirinkusių sveikinimais aplankys namuose.

Sveikinimo žodį tarė gen. garbės konsulas Vytautas Čekanauskas, VLIKo ir Tautos Fondo vardu dr. Rolandas Giedraitis, ALTO Los Angeles skyriaus pirmininkas inž. Antanas Mažeika, LB Vakarų Apygardos skyriaus pirmininkė Angelė Nelsienė. Pagrindinis kalbėtojas Amerikos aviacijos pulkininkas dr. Valentinas Skirgaila trumpai papasakojo apie Jungtinių Amerikos Valstybių kariuomenę, pabrėždamas, kad Amerikos žmonės turi išmokyti mylėti ir vertinti savo kraštą.

Išnešus vėliavas ir sugiedojus Lietuvos himną prasidejo meninė dalis, kur vėl scenon išėjo mūsų mėgiamasis Vyrų Kvartetas, ši kartą su visa eile mėgiamiausių ir populiariausių kariškų dainų. Pianis-

tė - kompozitorė Raimonda Apeikytė ši kartą ne tik kad jiems akompanavo, bet savo visuomet puikiu stiliumi paskambino komp. Giedros Gudauskienės Kareiviai Vilniaus Gatvėje. Kvartetas ir pianistė buvo sutikti ir palydėti šiltais plojimais ir kviečiami bisui.

Po programos — vaišės apatinėje salėje. Ši metų svečius skaniai ir gausiai vaišino birutietės, — kitą metų eilė bus šaulėms, kurios taip pat visuomet gražiai pasiruošia.

Šventę pravedė Ramovėnų pirmininkas Vladas Šimoliūnas.

A. A.

ELENĄ BOČKUVIENĘ,

pergyvenusią daug skausmo, amžinajam poilsui priglaudė gimtoji žemė Tėvynėje Lietuvoje.

Giliame liūdesyje likusius Jos mylimą sesutę JANINĄ, svainį MEČĮ RUMBAIČIUS, gyvenančius Floridoje bei kitus gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir dalinamės šio skaudaus netekimo pergyvenimais.

Veronika ir Jurgis Janušaičiai
Bronė ir Jonas Lapeškai
Vanda ir Vytautas Majauskai
Dalila Mackialienė
Zosė Purienė
Serapina Sukarevičienė
Marija ir Stasys Šarauskai
Valė ir Jonas Šileikiai
Ona ir Kostas Žolynai

Daytona Beach, Florida.

A. A.

VOSYLIUI SAKAVIČIUI

žemiškąją kelionę užbaigus, jo dukrai Dr. IRENAI ir Dr. ANTANUI JASIAMS, sūnui inž. JURGIUI SAKUI ir jų artimiesiems širdingą užuojautą reiškia.

Antanina ir Adas Deikiai
Irena Deikytė-Žemaitaitienė
Dr. Gintaras Deikis

Lietuviai esame visi —
Lietuvių Fonde ar esi?

3001 W. 59th Str.
Chicago, Ill. 60629
Tel. 312 (471-3900)

LITUUVIŲ FONDAS LITHUANIAN FOUNDATION

Santrumpos: atm.in — atminimo įrašas, pavardė po dvitaškio — aukotojas, jm. — įmokėjo, atst. — atstovauja, asm. — asmuo, suma po pavardės — įnašų iš viso.

1986 m. rugsėjo mėn.

- 1 x \$5 Vaitkevičius Stasys, \$115.
3 x \$10 Narbutis Petras atm.in., \$1000; Santvaras Stasys, \$10; Valiukonis Jonas atm., \$235.
1 x \$20 JAV LB Waukegan/Lake County Apylinkė, \$2,790.
3 x \$25 Adamkevičius Ignas, \$200; Daukantas Bladas ir Zuzana, \$300; Vaišvila Stasė, \$325.
1 x \$35 Žalnieriūnienė Teofilė atm.in., jm. 3 asm., \$35.
1 x \$50 Zdanavičius maj. Kazys atm.in.: Jurkūnienė Laima, \$150.
1 x \$70 Valiūskytė Elena Gaja: Valiūskis Antanas, \$105.
9 x \$100 Barasius Kazys ir Ida, \$1,400; Butkys Povilas atm.: jm. po \$50 Ellner David ir Vida, Šlapeliai Petras ir Genė, \$1,185; Dailidė Bronius atm.in.: Dailidė Vytautas ir Joana, \$1,150; Juodikis Leonas (miręs) ir Geneviev, \$300; Jurkūnas Algis ir Laima, \$600; L.S.S.T. Romo Kalantos Šaulių Kuopa, \$400; Prunskis Jonas ir Vanda, \$1,100; Prunskių šeima, jm. Prunskis Jonas, \$100; Pupelis Adolfas ir Jadviga atm.in.: Jurkūnienė Laima, \$4,505.
1 x 110 Ivanauskienė Veronika atm.in.: jm. Stelmokas Vytautas ir Scholastika \$50, Veitas Romas ir Rėda \$50, ir 1 kt. asm., \$110.
1 x \$200 Jadviršis Jonas ir Angelė, \$500.
1 x \$348.47 X, \$2,519.53.
2 x \$1,000 Barzdukas Stasys atm.in.: Babickas Rytas ir Aušra, Barzdukas Arvydas ir Daiva, Barzdukas Gytis ir Vida, \$2,040; Dėdinas Jonas atm.in.: Dėdinas dr. Justinas, \$2,000.
1 x \$1,057.73 Grigaliūnas dr. Anicetas testamentinis palikimas, \$21,615.95
1 x \$10,000 Jablonskis Boneventūras testamentinis palikimas, \$10,000.
Iš viso \$14,901.20.

1986 m. spalio mėn.

- 3 x \$10 Genys Bronius, Emilija ir Jonas, \$110; Jasinskienė Gražina Rožė, \$160; Nagevičius Leonidas ir A., \$230.
5 x \$20 Cinkus Frank atm.in., \$20; Ivaska Povilas ir Joana (mirus), \$300; Jonikas dr. Petras ir Ona, \$320; Marchertas Algirdas ir Raminta, \$265; Venclova Tomas, \$170.
3 x \$25 Butkys Vilija, \$155; Radvilienė Janina atm.in.: Černiauskienė Valentina, \$25; Urbonas Vincas ir Ona, \$420.
5 x 50 Chainas Viktoras, \$150; Morkūnas Leonas, \$250; Penikas Domas atm.in.: Penikas Teodora, \$400; Puzinas dail. Povilas atm.in.: Puzinas Austria, \$650; Vaišnys Juozas ir Elona, \$550.
1 x 70 Sutkus dr. Pranas ir Ada, \$2,420.
44 x \$100 Ambrizas John, \$1,000; Ambrozaitis dr. Kazys ir Marija, \$4,680; Bagdonas Antanas ir Apolonijs: jm. Bagdonas Apolinaras P., \$100; Baras Stasys ir Elena, \$2,600; Barškėytė Ofelija: jm. Barškėtienė Eugenija, \$100; Bartosevičius Eugenijus atm.in.: Bartosevičius Eugenija, \$1,500; Bikinas Juozas ir Kotrina atm.in.: Mikalauskienė-Bikinaite Emilija, \$100; Bobinienė Konstancija atm.in.: Bobinas Feliksas ir Jonė, \$100; Bružienė Elena atm.in.: Bobinas Feliksas ir Jonė, \$100; Butėnas Julijonas atm.in.: Cipliauskaitė Birutė, \$320; Bytautas Ramūnas atm.in.: jm. Emilijos Bytautaitės Šilingienės dukros, \$100; Dovydaitis prof. Pranas atm.in.: Maziulis Antanas, \$600; Gaška Antanas atm.: Gaškienė Emilija, \$700; Grikiniene Konstancija atm.in.: 1-mų mirties metinių proga Bliūdžius Algis ir Angelė, \$350; Gumbelevičius Jonas ir Anelė, \$300; Jakštas Kazys, \$200; Kisielių dr. Petras V. jm. Dočkus Kostas, \$100; Mačiulis Julius ir Paulina, \$100; Mackus poetas Algimantas atm.in.: Mackienė Marcelė, \$500; Majauskas Kazys ir Elena, \$300; Manelis pulk. Juozas M.D. atm.in.: Mackevičienė-Manelis Faustina, \$100; Mingėla a.a. Gabrielius ir Robertas, \$100; Narutis-Kisieliūtė Jolita: jm. Dočkus Kostas, \$200; Neverauskas Juozas, \$300; Noreika Antanina: jm. Adomaitis Jonas, \$100; Norris Nina: jm. Adomaitis Jonas, \$100; Norvilas Povilas ir Ora, \$600; Pakštas Pranas atm.in.: Pakštieinė Bronė, \$300; Palys Petras ir Marta, \$300; Petkevičienė Justina, \$100; Plėnys Kazimieras atm.in.: Plėnienė Sofija, \$1,250; Prekeris Felicijus atm.in.: Prekerienė Stasė, \$1,095; Prižgintas Vacius ir šeima, \$2,400; Račkauskas kun. Antanas, \$1,725; Sirvinskaite Brone, \$100; Staniulis Česlovas atm.: Staniulienė Adė, \$700; Sukys Zenonas, \$100; Šuopys Vytautas atm.: Šuopys Algimantas, \$200; Tamkūtonis Gerald C., \$1,000; Tverijonas Steponas atm.in.: Tverijonas Tiškevičienė Marcelė, \$400; Varnelis Apolinaras ir Jadvyga (mirus), \$3,400; Vidžiūnas Jonas ir Rūta-Kleva, \$500; Vytauto Didžiojo Šaulių Rinktinė, \$642; Warner-Varnas Teklė ir Joseph atm.in.: Adomaitis Jonas, \$100.
1 x \$150 Dirda dr. Liūda ir Petras, \$1,000.
8 x \$200 Brazis Algirdas ir Aldona, \$400; Černius Kazys ir Filomena, \$2,200; Daugėla Stasys ir Ona, \$600; Kučingis msgr. Jonas, \$1,200; Mikāys Povilas, \$800; Simokaitis Mykolas atm.in.: Simokaitienė Regina, \$400; Škerys Petras ir Kazimiera, \$500; Šležas dr. Adolfas ir Algė, \$1,400.
1 x \$256 Amerikos Lietuvių Piliečių Klubas Akrone 50 m. sukakties proga: jm. Lucas Stanley ir Helen \$100 Cathell Mr. & Mrs. Richard \$25 ir 26 kiti asm., \$256.
1 x \$285 Vaitkus Andrius ir Marija, \$500
5 x \$300 Elsbergas Antanas ir Vince atm.in.: Adomaitis Jonas, \$500; Daunoras Juozas ir Jane, \$1,800; Digris dr. Vytautas atm.in., \$300; Matulaitis Jonukas A.: jm. Matulaitis Antanas ir Amelija, \$1,300; Židžiūnas Vladas ir Marija, jų vedybinio gyvenimo 50 m. sukakties proga jm. Matusaičių šeima, \$600.
1 x \$310 Mošinskas Vytautas atm.in.: Aušrotas V. ir B. \$35, Liutermozienė Ona \$25, Malko Andrew \$25 ir 19 kt. asm., \$310.
3 x \$400 Adomaitienė Konstancija atm.in.: Adomaitis Jonas, \$500; Januškevičius Vincas atm.in.: Janys Antonia, \$400; Kaunas dr. Ferdinandas ir Vanda, \$8,000.
1 x \$455 Jasutis Stasys atm.: Prasauskas Birutė \$100, Sodeika Mintautas ir Dalia \$50, Kontvis dr. Alfonsas ir Stella \$50, Viskanta Zigmas ir Birutė \$40, Korius Zislovas ir Stasė \$30, po \$25 Basiulis Algirdas ir Birutė, Činga Jonas ir Aldona, Long Beach Lietuvių Klubas, Vilkas Eugenijus ir Irena, ir 4 kt. asm., \$955.
2 x \$500 Jurkėnas Juozas ir Elena, \$500; Volertas Vytautas ir Bronė, \$1,000.
1 x \$600 Birulis dipl. inž. Nikolėjus ir Lydija atm.in.: Dolles Nina, \$600.
1 x \$822.10 Šaulienė Elena atm.: jm. po \$50 Dirgėla A., Šaulytė Dalia R., šeima, ir 9 kt. asm., \$1,202.10
3 x \$1,000 Adomaitis Jonas, \$2,000; Garbenis Algis atm.in.: Olšauskas Stasė, \$1,000; Plukas Paskalis, \$3,000.
2 x \$2,000 Lietuvos savanorio Janonio Fulgento (miręs) ir žmonos Marijos stipendijų fondas, \$25,000; Maciūnas dr. Algirdas K.: jm. Central Com-

St. Petersburgo lietuvių klubo 25 metų sukakties minėjime susitikę Vliko pirm. dr. K. Bobelis, Degėšiai, Bložės ir kt. V. Bacevičiaus nuotr.

BALTIMORE

ALT S-GOS BALTIMORĖS SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

ALT S-gos Baltimorės skyriaus susirinkimas įvyko spalio 12 d. Lietuvių Name. Sueigai vadovavęs pirm. Vl. Bačanskas. Pirmiausia padėkojo nariams, dirbusiems ar budėjusiems birželio -78 d. Baltimorės Liet. šventėje miesto įrengtame pastate — Festival Hall.

munity Hospital, \$2,000.

- 1 x \$14,000 Povilaitis Vaclovas testamentinis palikimas, \$14,000.
1 x \$20,000 Mandeikių Felikso ir Marijos stipendijų Fondas, \$40,000.

Iš viso \$54,103,10.

Lietuvių Fondo pagrindinis kapitalas 1986.X.31 pasiekė 3,518,450 dol. Gautomis palūkanomis parėmė meną, lietuvišką švietimą, kultūrą ir jaunimą 1,792,586 dol.

Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo dalį. Iš viso palikimais gauta 936,267 dol.

Sudarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamente įrašykime šį tikslų pavadinimą:

„LITHUANIAN FOUNDATION, INC. A NOT-FOR-PROFIT TAX EX-EMPT ILLINOIS CORPORATION, Chicago, IL.”

Visi remkime Lietuvių Fondą, nes gautomis palūkanomis remiamas lietuviybės išlaikymas:

DEVENIŲ KULTŪROS FONDO LEIDINIAI

1. Jūratė Statkutė de Rosales — BALTŲ KALBOS BRUOŽAI IBERŲ PUSIASALYJE, \$15.00.
2. Motiejus Karaša — GYVENIMO SŪKURIUOSE, \$15.00.
3. Jokūbas Dagys — SCULPTURES (meno albumas), \$30.00.
4. J. Andrius — LIETUVOS ŽEMĖLAPIS, \$6.65.
5. Viktoras Karosas — LIETUVOS RYŠYS SU AMERIKA, \$5.00.

Užsiakymus siųsti: Devenių kultūros fondas,
P. O. Box 10782,
St. Petersburg, Fl. 33733,
U.S.A.

DRIVERS

**Tractor
Trailer
Drivers**

**Make X-tra
Cash Off The
Xmas Rush!
Immediate Temp
Openings**

UPS is looking for drivers with 3 years' experience for holiday night shifts in which you'll start and finish at the same location. Must have good driving record and be able to pass D.O.T. physical and road tests. Call (215) 441-7934, Monday-Friday, 8:30AM-5PM for an interview.

United Parcel Service
Willow Grove, PA
An Equal Opportunity Employer M/F

DRIVERS WANTED EXPANDING FLEET

We are enlarging our fleet and need qualified drivers to operate our 65 and 66 COE's and conventional.

- REQUIREMENTS:**
★ 2 years out of last 3 verifiable OTR experience
★ 25 years of age
★ No major accidents
★ good driving record
WE OFFER
★ top wages
★ weekly settlements
★ Paid group life & life ins
★ monthly incentive bonus
★ yearly mileage and safety bonus
★ seniority bonus
★ loading and unloading allow
★ drop pay
★ 48 state authority
★ steady work

Call Monday-Friday 8am-5pm
1-800-228-9064
For Nebraska - 1-800-642-8916

**NATIONAL
TRANSPORTATION, INC.**
"The Proud Ones"
10010 S. 144th St.
Omaha, NE
equal opportunity employer

sidaravimo pajamų ir išlaidų apyskaitą.

Dr. E. Armanienė papasakojo apie VLIKŲ pasirušimą dalyvauti Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje Vienoje. Susirinkiman buvo atsilankę svečiai: Suvalkų trikampio jauna lietuvaitė Irena Zuikytė ir du vietiniai — Vincas Lazauskas ir senosios ateivijos čiagimis Charles (Kazys) Laukaitis. Pastarasis tuoj įsirašė nariu, iš anksto už 5 metus užsimokėdamas nario mokestį ir tuoj pat užsisakydamas Dirvą. Šventinėje dalyvavom trejopai: su tautodailės ir užkandžių būdelėmis ir didžiuliu stalu, ant kurio buvo pilnas visų serijų lietuvių pašto ženklų rinkinys, skyriaus nario a. a. Ant. Sajausko nuosavybė. Jo testamentu vykdytojas J. Gužauskas ženklus tvarkingai išdėliojo, jų viduryje pridėdamas ir paties rinkėjo — Sajausko nuotrauką. Žmonės, kita-čiaučiai ir lietuviai, ženklais domėjosi ir prie to stalo nuolat stoviniavo.

To rinkinio viešu parodymu pagerbtas skyriui didžiai nusipelnęs velionis Sajauskas, o kartu visuomenei priminta nepriklausomos Lietuvos viena valstybiškumo apraiškų.

Mūsiškis skyrius nors ir kukliu įnašu jau 14 kartų — kasmet iš naujo pareiškia savo gajumą ir drauge su kitomis vietos lietuvių organizacijomis įtaigoja tikėti lietuviybės šiame mieste atsparumu. B. M.

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

ARTEJA SPAUDOS BALIUS

Chicagos lietuviai maloniai kviečiami dalyvauti Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos rengiamame spaudos baliuje, 1987 m. sausio mėn. 24 d. (šeštadienį), Nikos pokylių salėje, 7600 So. Harlem Ave. Pradžią 6 val. vak. (kokteiliai), 7 val. vak. vakarienė. Auka asmeniui \$30.00 — įskaitant ir barą.

Meninę programą atliks pianistė Raimonda Apeikytė ir Los Angeles vyrų kvartetas. Muzika — orkestras "Žara". Tai naujai įsisteigęs vienetas kurių trys: Zigmas Mikušis, Robertas Jokubauskas ir Jim Valentine — buvę Neo-Lithuania orkestro nariai ir naujas narys — Audrius Polikaitis.

Prašome registruotis pas Eleonorą Valiukėnienę tel. 434-7270 arba Vidą Jonušienę — 448-7420, įst., 448-4520 namuose.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖS GRANDIS KONCERTAS

Lietuvių tautinių šokių grupė Grandis, vadovaujama ilgametės mokytojos Irenos Smielliauskienės, š. m. lapkričio 22 d. Jaunimo centre suruošė metinį pokylį. Pokylį atidarė tėvų komiteto pirm. Birutė Jasaitienė, pristatė pokylyje dalyvaujančią Lietuvos atstovą Stasį Lozoraitį, Grandies globėją Ireną Kriaučeliūnienę ir tėvų jėzuitų provincijolą kun. Antaną Saulaitį, SJ, kuris vietoje įpras-tos maldos paskaitė ištrauką iš Lieutvos vyskupų laiško apie sąmoningo tikiėjimo metus. Tolimesnę programą vedė viena iš šokėjų — Aušra Jasaitytė.

Pasisotinus gera vakariene, trys Grandies šokėjų grupės — jaunieji, studentai ir vyresnieji, apsirengę spalvingais tautiniais

rūbais, grakščiai pašoko ke-lioliką tautinių šokių. Scenoje nepertraukiamai keitėsi šokėjai ir šokiai. Muzikinę palydą sudarė Darius ir Audrius Polikaičiai.

Šiam gausiam jaunimo būriui nepertraukiamai il-gus metus vadovauja mokytoja Irena Smielliauskienė, talkinama dukros Violetos. Darbas su neramiu ir judriu jaunimu reikalauja kantrybės ir sugebėjimo juos išmokyti tinkamų judėsių ir sulieti į vieną darnų vienetą. Tad nenuostabu, kad po programos, vakaro vadovė Aušra Jasaitytė, iškvietė mokytojas Ireną ir Violetą į sceną ir prabilo šiais žodžiais: "Grandies šokėjų vardu noriu jums visiems padėkoti, kad radote laiko šį šeštadienio vakarą praleisti su mumis. Mes labai stengėmės, kad gražiai pašoktumėm, kad jums mūsų šokiai patiktų! Jeigu suklydome ar kas buvo negerai, atleiskit, kitą kartą pasistengsim klaidų nedaryti.

Kad mūsų čia tiek daug, kad mes šokom labai gražiai, tai nuopelnas vieno žmogaus. Tas žmogus "Grandies" širdis, mūsų mokytoja, mūsų vadovė, mūsų draugė Irena Smielliauskienė. Jos visas gyvenimas paskirtas Grandžiai — tai yra mums. Ji mus moko, kai negeri esam — bara, ji su mumis verkia, su mumis juokiasi. Kai mus kas nors kaltina ar puola, ji mus užjaučia ir užtaria.

Dėkodami jai, perrišam ją juosta, simboliškai rišam prie Grandies, prie mūsų, o kad stipriau būtų dar prisegam su lietuviško aukso gabaliuku-gintaru. Gėlių puokštė — tai kad jos gyvenimo takas gėlėmis būtų klotas. Ačiū Jums, linkime ištvermės, kantrybės ir sveikatos dirbant su mumis, o mes pažadam būti geri ir Jūsų klausyti".

Taip pat tautinė juosta

Chicagos jaunimo tautinių šokių ansamblio GRANDIS metinio renginio šventėje buvo pagerbti (iš kairės) kun. A. Saulaitis, S. J., muzikai Audrius ir Darius Polikaičiai bei Viktoras Puodžiūnas, Violeta Fabianovich, vadovė Irena Smielliauskienė ir šokėja Lidija Stroputė.

buvo perrišta ir jos padėjėja dukra Violeta, o kiti talkininkai bei rėmėjai pagerbti prisegant po gėlytę. Pagerbtųjų tarpe buvo muzikai Viktoras Puodžiūnas, Audrius Polikaitis ir vyriausias Darius Polikaitis ir rūpestingasis jaunimo draugas tėvas Antanas Saulaitis, SJ, Vida Momkutė bei kiti talkininkai.

Po to, ansamblio globėja Irena Kriaučeliūnienė prisegė ženklelius vienuolikai Grandies narių, šokančių penkerius metus. Štai jie: A. Barškėtis, A. Gražytė, J. Gražys, S. Gudis, A. Jasaitytė, L. Meilytė, V. Puodžiūnas, L. Putriūtė, R. Stroputė, B. Sturonaitė ir A. Vitaitė.

Padėkos žodį tarė ir Grandies vadovė Irena Smielliauskienė, pasidžiaugusi gausiais svečiais ir nuo širdžiais talkininkais. Už laimėjimų suorganizavimą dėkojo A. Vygantienė ir V. Gleveckienei, už stalų papuošimą G. Gražienei, už teikiamą prieglobstį — tėvams jėzuitams.

Po programos ir dovanų paskirstymo, susirinkusieji pasišoko, grojant AIDO orkestrui, vadovaujamam Dariaus Polikaičio.

Šio vakaro svečių tarpe matėsi naujų, retai lietuviškus renginius lankančių

veidų, nes daugumą sudarė vidurinėsios kartos profesionalai, kurių vaikai šoka tautinius šokius. Pradeda judėti jau čia užaugusi ar gimusi lietuvių karta. Džiaukimės.

Grandies šokių grupės veikla rūpinasi sudarytas motinų komitetas, į kurį įeina šios motinos: B. Jasaitienė, G. Gražienė, D. Puodžiūnienė ir R. Penčilyienė.

SUTARTINĖS KONCERTAS

Veiklusis Vasario 16 gimnazijai remti centrinis komitetas, vadovaujamas visuomenininko Karolio Milkovaičio, sėkmingai 1986 metais įvykdė piniginių ir mokinių vajų. Vajaus užbaigtųjų proga, š. m. lapkričio 23 d. Jaunimo centre suruošė koncertą, kurį atliko Toronto merginų kvartetas "Sutartinė", vadovaujamas vienos iš dalyvių — Nijolės Benotienės. Kitos kvarteto narės: Daina ir zita Girklytės ir Danutė Pargauskaitė, visos jaunos, talentingos ir balsingos studentės. Kvarteto vadovė Nijolė Benotienė yra baigus dirigavimo mokyklą ir konservatoriją, prieš trejetą metų atvykusi iš Lietuvos. Ji pati dainuoja ir priitaria akordeonu. Kvartetas yra gerai susidainavęs, turi platų repertuarą, kurį sudaro lietuvių liaudies ir mūsų poetų sukurto populiaros dainos, oranžuotos lietuvių muziką.

Koncertą pradėjo partizanų daina "Lietuva", iš karto šiltai nuteikusi ir sujungusi publiką su scena. Kai kurioms dainoms panaudojo dūdelę ir tamburiną, pajvairindamos akordeono palydą.

Pirmą programos dalį užbaigė Danutė Pargauskaitė, akordeonu solo pagrodama Deiro Tranquillo ir Suppe Poetas ir ūkininkas, sulaukusi šilto publikos pritrimo ir gausių katučių. Taip pat Danutė Pargauskaitė kai kurioms dainoms naudojo naują instrumentą syntheratorių, paryškinančią

garsą. Dainuojant "Klevėli" buvo įtraukta ir publika.

Po pertraukos, pakeitus aprangą, vėl pasipylė dainos, kaip iš gausybės rago, vėl visus džiugino gražūs balsai, aiškus tarimas, jaunystės žydintys veidai. Klausytojus pavergė ir dainavimas, ir sceninė laikysena, ir šypsantys veidai. Ak, kokia gaivalinga jaunystė!

Kvartetas atliko pilną dviejų valandų programą, o klausytojai vis prašė daugiau ir daugiau. Rengėjai dainininkes papuošė gėlėmis ir komiteto pirm. K. Milkovaitis joms nuoširdžiai padėkojo, o jų vadovė pasidžiaugė chicagiečių dėmesiu ir išreiškė padėką už pakvietimą.

Po koncerto susirinkę į kavinę tarpusavyje pabendraavo, pasidžiaugė puikiu nauju dainininkių vienetu ir trumpą valandėlę pabendraavo su viešniomis. Po trumpos viešnagės, dainininkės išskubėjo į O'Hare orauostį ir grįžo į Torontą.

Reikia pastebėti, kad Vasario 16 gimnazijai remti centrinis komitetas, pirminkaujamas K. Milkovaičio, prisiglaudęs prie PLB valdybos švietimo ir tautinio auklėjimo komisijos, kuriai vadovauja Birutė Jasaitienė, gyvai veikia ir atlieka naudingą darbą. Komiteto pastangomis yra surinkta daugiau 30,000 dol. aukų Vasario 16 gimnazijos statyboms paremti ir iš Amerikos siunčiama 10 moksleivių.

Jaunosios lietuvių šeimos vis daugiau ir daugiau domisi Vasario 16 gimnazija ir savo prieauglį pradeda ten siųsti, kad geriau pramoktų lietuvių kalbą ir pamatytų senąją pasaulį. Sėkmės visam komitetui ir jo vadovams.

• Prano Čepėno "NAUJŲ LAIKŲ LIETUVOS ISTORIJA" II tomas gautas pas knygų platintojus arba leidėją — Dr. K. Griniaus fonde, 2523 West 69 St., Chicago, Ill. 60629.

Kr. Donelaičio lit. mokyklų suruoštoje madų parodoje lapkričio 9 d. modeliuoja. Iš kairės: D. Dumbrienė — komentatorė, L. Jurksaitytė, D. Polikaitytė, S. Plėnienė, J. Krutulienė, D. Bartkienė, L. Beigienė, M. Utz, R. Sell, V. Gilvydienė, L. Luneckienė, N. Maskoliūnienė, A. Gražytė ir Z. Širkienė — koordinatorė.

J. Tamulaičio nuotr.

Nuo užkandžių iki deserto tiekiamės skoningai paruoštą maistą:

781-2288

Vestuvėms,
Krikštyčioms,
Laidotuviams,
Banketams,
Taip pat į
namus pri-
statome pa-
ruoštus mais-
to padėklus.

Be to, vestuvių puotom ir kitom progom siūlome nemokamai pasinaudoti erdviom ir patogiom istorinės arkados patalpomis miesto centre.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama
teikianti jaukią atmosferą liūdesio
valandoje. Didelė aikštė automobi-
liams pastatyti.

Taupa

- Lithuanian Credit Union
- Lietuvių kredito kooperatyvas
- Tel. (216) 481-6677

TAUPYKITE IR SKOLINKITĖS
vieninteliame lietuvių kredito
kooperatyve Ohio valstijoje.

KIEKVIENA SĄSKAITA FEDERALINĖS
VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100,000.

MOKAME AUKŠTESNES PALŪKANAS UŽ:	SKOLINAME GERES- NĖMIS ISSIMOKĖJIMO
TAUPYMO SĄSKAITAS	SĄLYGOMIS:
CERTIFIKATUS	ASMENINIAMS REI-
IRA SĄSKAITA	KALAMS. AUTOMOBILI-
PENSIJŲ ČEKIŲ	LIŲ PIRKIMUI. NAMŲ
SĄSKAITA	PAGERINIMUL. NAMŲ
(DIRECT DEPOSIT)	PIRKIMUI (morgičiai).

Atliekame visus bankinius patarnavimus. Parduo-
dame pinigines perlaidas (money orders), traveler's
cheques, priimame telefono, elektros, šildymo ir van-
dens sąskaitas.

DARBO VALANDOS:

Antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais ir
šeštadieniais nuo 10:00 val. r. iki 2:00 val. p. p.
Penktadieniais nuo 2:00 val. p. p. — 6:00 val. vak.
adv. A. Širvaičio įstaigos patalpose Lietuvių namuose.
877 East 185th St., Cleveland, Ohio 44119

SEKMADIENIAIS

11:00 val. r. — 12:00 val. dienos
Dievo Motinos parapijos patalpose
18022 Neff Rd., Cleveland, Ohio 44119

Superior Savings ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki

\$ 100,000.00

PASKOLOS TEIKIAMOS:

- namams pirkti,
 - rezidenciniams ir komerciniams
pastatams statyti,
 - namų remontams,
 - kvalifikuotų studentų mokslui
- Smulkesnių informacijų dėl taupomųjų indėlių
ir paskolų sąlygų teiraukitės

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS: Kasdien nuo 9:00 iki 4:00,
penktadieniais 9:00 iki 6:00;
šeštadieniais 9:00 iki 2:30.

CLEVELANDO PARENGIMAI

• GRUODŽIO 13 D. Kon-
certas — Svajonės, paremti
PLJS kongresą Australijoje.

• GRUODŽIO 21 D. Šv. Ka-
zimiero lit. mokyklos Kalėdų
eglutė.

• GRUODŽIO 24 D. Šv.
Jurgio parapijoje bendros Kū-
čios.

• GRUODŽIO 31 D. — Nau-
jųjų Metų sutikimas. Rengia.
Lietuvių namų direkcija ir
Čiurlionio ansamblis.

• SAUSIO 25 D. Vysk. P.
Baltakio vizitas Šv. Jurgio pa-
rapijoje.

• VASARIO 28 D., šešta-
dienį, Pilėnų tunto skautų tra-
dicinis blynų balius.

• BALANDŽIO 25 D. Ren-
ginys Dainavos Globos Komi-
teto Clevelande.

• BALANDŽIO 26 D. Pir-
moji komunija lietuviškai.

SALAMANDER The name of quality!

The perfect gift for the
coming holidays.

SALAMANDER SHOE STORE

4164 Lorain Avenue
Cleveland, Ohio 44113
Phone: 281-7003

Business Hours:

Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday: 9-4
Friday: 8-6; Saturday 8-5

MATAS REALTORS

505 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
(216) 486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

JONAS DUNDURAS, adv. RAMON FOLTZ,
ROMA MAJOROVAS, ALGIS MATAS, PETRAS
MATAS, PATRICIA SAJOVEC, DALIA
ŠIRVAITIS, adv. HOWARD TURNER.

BENDROS KŪČIOS

Visi kviečiami š. m. gruodžio 24 d. 9 val. vakaro dalyvauti šv. Jurgio parapijos salėje Bendrose Kūčiose. Šiemet dalyvaus vysk. Lyke. Malonėkite užsiregistruoti ne vėliau gruodžio mėn. 20 dienos klebonijoje arba pas Tarybos narius. Suaugusiems \$7.00, vaikams iki 12 m. amžiaus vel-tui.

• "Lietuviškos vestuvės", suvaidentos Chicagos Dainavos ir Spindulio ansamblių, praėjo dideliu pasisekimu. Salė buvo pilnai užpildyta žiūrovais, atvykusiais net iš tolimesnių miestų. Clevelando Lietuvių Dienos, rengtos LB Clevelando apylinkės valdybos liks atžymėtiniu įvykiu. Plačiau bus kitame Dirvos numeryje.

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELENIŲ apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Road, Suite 203, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti ZENONUI arba SAULIUI (216) 442-6810.

• **PATRIA** prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

• **PERKANT IR PARDUODANT NAMUS** prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

Mylimai žmonai ir mamytei

A. A.

STASEI KERSNAUSKIENEI

mirus, jos vyrą arch. ED. KERSNAUSKĄ ir dukterį NIJOLĘ didžio liūdesio ir skausmo valandoje giliai užjaučiame.

Izabelė Jonaitienė
Mega Barniškaitė
Rimutė ir Donatas Nasvyčiai

NAUJŲ METŲ SUTIKIMO BALIUS

Š.m. gruodžio 31 d., trečiadienį,

Clevelando Lietuvių Namuose

8 val. vak. kokteiliai su užkandžiais,

9 val. vak. iškilinga vakarienė,

12 val. vidurnaktį Naujųjų Metų sutikimo programa.

Šokiai grojant garsiajam Joe Wendell orkestrui.

Kokteiliai, vakarienė, šampanas ir visi kiti gėrimai po vakarienės — \$25.00 asmeniui.

Vidurnaktį atsigaivinimui karštas sultinys.

Gražiausias ir linksmiausias balius iš visų. Skubiai rezervuokite vietas, paskambinę į Lietuvių klubą tel. 531-2131.

Rengia LIETUVIŲ NAMŲ DIREKCIJA ir
LTM ČIURLIONIO ANSAMBLIS

• Ona Rumbutienė, 98 m. amžiaus, mirė gruodžio 3 d. Clevelande ir po atsisveikinimo Jakubauskų laidotuvių namuose, gruodžio 6 d. iš Dievo Motinos bažnyčios padaidota Visų Sielų kapinėse.

Nuliūdime liko Amerikoje dukterys Stasė Kazlauskienė, Onutė Banionienė, Jadvyga Gedrimienė, Emilija Mikalonienė ir sūnus Juozas su šeimomis, anūkai ir proanūkai.

Visiems jiems Dirva reiškia užuojautą.

• Jonas Leonas-Leonavičius, žurnalistas, 76 m. amž., mirė Bostone lapkričio 24 d., kur viešėjo nuvykęs iš Clevelando pas savo

sūnų, studijuojantį istorijos mokslus.

Nuliūdime liko žmona Sofija, sūnus Gediminas, brolis Paulius su šeima ir kiti artimieji.

PREMIJA JAUNIMUI

Dr. Leono ir Irenos Kriaučeliūnų šeima savo mirusiam sūnui ir broliui prisiminti skiria kasmetinę

EUGENIJAUS KRIAUCELIŪNO PREMIJĄ

Premijai skirti sąlygos yra tokios:

1. Eugenijaus Kriaučeliūno 1000 dolerių premija skiriama lietuviui jaunuoliui, geriausiai pasireiškusiam raštais (lietuvių, anglų, ar kita kalba), veikla, organizaciniu veiklumu, ar jaunimo vienetui (sambūriui, tautinių šokių grupei, jaunimo chorui, sporto būreliui), geriausiai reprezentavusiam lietuviams ir Lietuvai per vienerius metus.

2. Premijai gauti asmenis ar vienetus raštu pasiūlo jaunimo organizacijų vadovybės, jaunimo grupės, vyresniųjų organizacijos ar paskiri asmenys iki kiekvienų metų gruodžio 31 d. (pašto antspaudas);

3. Premijuotino asmens ar jaunimo vieneto tinkamumui įvertinti sudaroma Jury komisija, kurioje po vieną atstovą skiria Pasaulio Lietuvių Bendruomenės jaunimo reikalams vadovas, Pasaulio Lietuvių

Jaunimo sąjungos valdyba ir JAV Lietuvių Jaunimo sąjunga, o du atstovus paskiria Kriaučeliūnų šeima;

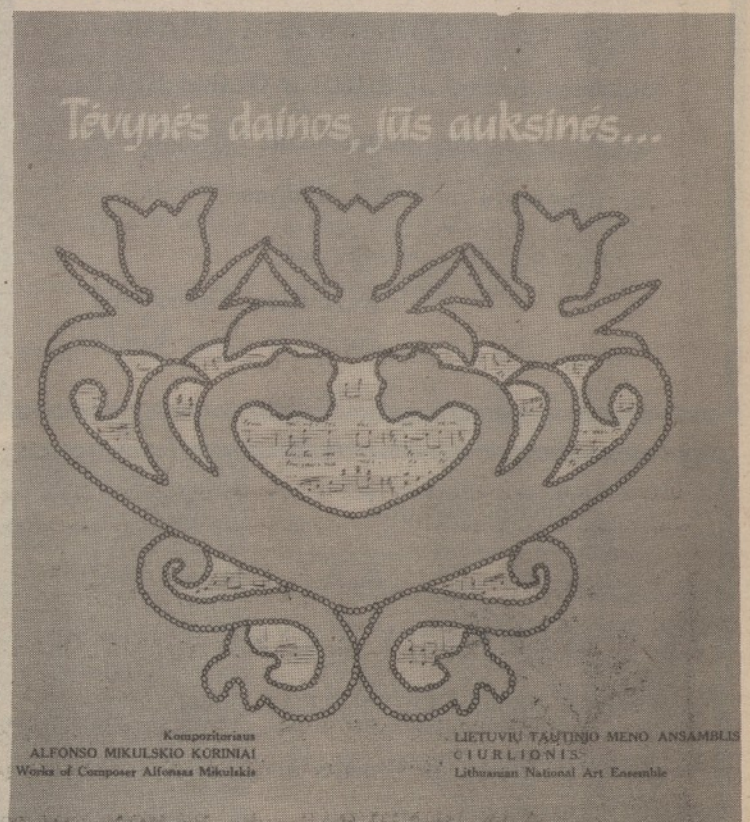
4. Jury komisija, aptarusi asmens ar vieneto tinkamumą premijai, ją skiria balsų dauguma iki sekančių metų vasario 15 d. ir susitaria su Kriaučeliūnų šeima dėl premijos įteikimo laiko ir pobūdžio;

5. Premijai asmenys ar vienetai siūdomi raštu, nurodant tiksliai premijai tinkamumo motyvus, ir siunčiami:

EUGENIJAUS
KRIAUCELIŪNO
PREMIJOS KOMISIJAI

13400 Parker Road
Lockport, IL 60441

GERIAUSIA DOVANA KALĖDOMS

Naujai išleistas Čiurlionio ansamblio plokštelių albumas su Alfonso Mikulskio kūrinių, Clevelande gaunamas Dievo Motinos parapijos knygyne ir Patrijoje. Norintieji iš kitur įsigyti šį abumą kreipiasi į leidėją ir platintoją: LTM Čiurlionio ansamblis, 877 East 185th St., Cleveland, Ohio 44119.

DIRVA

• Lietuvos atstovas dr. S. A. Bačkis su žmona grįžo iš atostogų ir 1986 m. gruodžio 8 d. pradėjo eiti pareigas.

S. Lozoraitis, jr., Lietuvos atstovas prie Vatikano, laikinai ėjęs Lietuvos atstovo pareigas Washingtone nuo 1986 m. spalio 16 d., š. m. gruodžio 7 d. išvyko Romon.

• Vs Petras Jurgėla, LSS įkūrėjas-pirmūnas, 85 metų amžiaus proga gruodžio 7 d. buvo pagerbtas New Yorke Kultūros židinyje. Pagerbime dalyvavo LSS Tarybos pirm. P. Molis, Vyriausieji Skautininkai S. Gedgaudienė ir K. Matonis, Tarybos nariai, vadovai ir gražus būrys skautijos veteranų ir svečių.

• A. A. Aleksui Laikūnui prisiminti, laike šermenų, aukas įteikė Dirvai:

100 dol. K. ir E. Pociui.
25 dol. T. ir J. Lapinskai.
Po 20 dol. J. ir V. Stuočiai, A. ir M. Žitkai.

Po 10 dol. A. ir Vl. Petukauskai, K. ir St. Lazdiniai, Br. Tarutienė, R. Minkūnas ir A. Mackuvienė.

Velionies šeima ir Dirva visiems dėkoja.

• Bronė ir Vytas Mikliai, Auksė ir Rimas Vaičičiai, Rūta ir Andrius Pužauskai, vietoj gėlių a. a. Alekso Laikūno atminimui atsuntė Dirvai paremti 50 dol. Ačiū.

• Dr. Leonas Kriaučeliūnas, ALT S-gos pirmininkas, atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 50 dol. Ačiū.

• K. Mažonas, Parmoje, Oh., prie prenumeratos pridėjo auką 23 dol. Ačiū.

• Vincas Vaičaitis, Seven Hills, Oh. atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 18 dol. Ačiū.

• Sol. Juozė Augaitytė, Philadelphijoje, v a r diniu proga užprenumeravo Dirvą Valerijai Buinienei ir pridėjo auką. Ačiū už paramą ir sveikiname vardavininkę.

• J. Kęsgailienė, Montrealy, Que., atnaujindama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 33 dol. Ačiū.

• Louise Morkūnienė, Naples, Fl. atnaujindama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 33 dol. Ačiū.

• Maria Slavinskienė, Monticello, N. Y., atnaujindama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 33 dol. Ačiū.

• Eleonora Matulevičienė, Worcester, Ma., atnaujindama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

• Antanas ir Agota Yanus, Rochester, N. Y., Dirvai paremti prie prenumeratos pridėjo auką 20 dol. Ačiū.

• Vl. Tervydas, Collinsville, Ill., atnaujindamas prenumeratą pridėjo Dirvai paremti auką 20 dol., linkėdamas linksmų švenčių. Ačiū.

• Jaunutis ir Dalia Gilvydžiai, Franklin, Mich., atnaujindami Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

• Bruno Maželis, Cleveland, Ohio, atnaujindamas prenumeratą, pridėjo auką 20 dol. Ačiū.

Nepamirškite atnaujinti
D I R V O S
prenumeratą

A. A.

ALEKSUI LAIKŪNUI

mirus, žmonai KAZIMIERAI, dukrai JŪRATEI KOKLIENEI su šeima ir broliui KAZIMIERUI su šeima nuoširdžią užuojautą reiškiamo ir kartu liūdime.

Vincentina ir Jonas
J u r k ū n a i

A. A.

STEFANIJAI TRAŠKIENEI

mirus, nuoširdžią ir gilią užuojautą reiškiamo jos vyrui ALEKSUI, dukterims RITAI ir SILVIJAI ir visai giminei.

LST Korp! Neo-Lithuania
Chicagos Padalinys

"Naujosios Vilties" redaktoriui

ALEKSUI LAIKŪNUI

mirus, širdingą užuojautą reiškiamo jo žmonai KAZIMIERAI, dukrai JŪRATEI su šeima ir kitiems giminėms.

Kazys ir Jonė
K a r a l i a i

A. A.

Arch. STEFANIJAI TRAŠKIENEI

mirus, jos vyrui ALEKSANDRUI, dukroms RITAI ir SILVIJAI, broliui JURGIUI ir jų šeimoms nuoširdžią užuojautą reiškiamo ir kartu liūdime.

Vincentina ir Jonas
J u r k ū n a i

Mylimai motulei

A. A.

EMILIJAI RAZIŪNIENEI

iškeliauvus amžinybėn, jos dukrą, mūsų mielą valdybos narę, ALDONĄ MIŠKINIENĘ su šeima, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

LB Clevelando Apyl.
Valdyba

A. A.

STEFANIJAI TRAŠKIENEI

mirus, vyrui ALEKSANDRUI TRAŠKAI, dukroms, broliui JURGIUI ir OLGAI STATKAMS ir visiems artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Kazimiera Laikūnienė
Jūratė ir Vitas Kokliai

A. A.

EMILIJAI RAZIŪNIENEI

mirus, jos dukrai ALDONAI MIŠKINIENEI ir jos šeimai reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Stasė ir Stasys
M a č i a i

Mielam bičiuliui

A. A.

ALEKSUI LAIKŪNUI

mirus, žmonai KAZIMIERAI, dukrai JŪRATEI su šeima ir visiems artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą.

Aldonas ir Povilas
Š V A R C A I

A. A.

EMILIJAI RAZIŪNIENEI

amžinybėn iškeliauvus, jos dukrą ALDONĄ MIŠKINIENĘ, šeimą ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir dalinamės jų liūdesiu.

Mega Barniškaitė
Izabelė Jonaitienė
Rimutė ir Donatas Nasvyčiai